

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 129, ЧИСЛО 45, П'ЯТНИЦЯ, 11 ЛИСТОПАДА 2022 РОКУ

1893

Vol. 129, No. 45, FRIDAY, NOVEMBER 11, 2022

\$2.00

Росію засудили в її ж резолюції

НЮ-ЙОРК. – 4 листопада Росію засудили в її ж резолюції про боротьбу з неонацизмом у світі – до неї внесли поправку про війну Росії проти України, і Посол Росії в ООН Василь Небензя проголосував за видозмінену резолюцію.

З 2005 року Росія щороку ставить на голосування маніпуляційну резолюцію щодо боротьби з неонацизмом у світі. „Сьогодні догралася: в її резолюцію ми вставили поправку: „Росія намагалася виправдати свою територіальну агресію проти України нібито знищенням неонацизму“. Чорна п'ятниця Росії в ООН, – заявив Постійний представник України в ООН Сергій Кислиця. – Свідоме використання неонацизму для виправдання територіальної агресії серйозно підриває справжні спроби боротьби з неонацизмом“.

Пропаганда Росії постійно безпідставно звинувачує українців у „нацизмі“, використовуючи брехливі звинувачення для виправдання широкомасштабного вторгнення на територію суверенної України.

Укрінформ

Президент України зустрівся з постійною представницею США при ООН

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із членом Кабінету Президента Сполучених Штатів Америки, постійною представницею США при ООН Ліндою Томас-Грінфілд, яка прибула з візитою до Києва.

В. Зеленський висловив подяку всьому американському народові, Президентові США Джо Байдену та його адміністрації, Конгресу США за потужну двопартійну та двопалатну підтримку України з початку повномасштабної війни, яку проти України веде Російська Федерація.

Делегацію Сполучених Штатів поінформовано про ситуацію на фронті та ескалацію повітряного терору Росії проти об'єктів критичної цивільної інфраструктури України з використанням крилатих ракет та іранських дронів. Окремо акцентовано, що цілеспрямованими російськими атаками пошкоджено майже 40% об'єктів енергетичної інфраструктури, внаслідок чого без електропостачання в Україні залишаються понад 4.5 млн споживачів.

Президент України зазначив, що РФ доповнює ракетний терор цинічними звинуваченнями на адресу України у створенні „брудної бомби“, які вже були офіційно спростовані МАГАТЕ, та продовженням відкритого ядерного шантажу на Запорізькій АЕС. У цьому зв'язку В.Зеленський наголосив на необхід-

(Закінчення на стор. 2)

Радник Президента США Саліван відвідав Україну

КИЇВ. – Радник Президента США з питань національної безпеки Джейкоб Саліван під час візиту в Україну 4 листопада провів зустріч з Президентом Володимиром Зеленським і був поінформований про ситуацію на фронті, виконання зернової угоди й удари Росії по критичній інфраструктурі.

Міністерство оборони США заявило про виділення нового пакета оборонної допомоги Україні на суму близько 400 млн дол у межах Ініціативи сприяння безпеці України (USAI).

В. Зеленський подякував радникові Президента США Джо Байдена за підтримку України у складний час, коли Росія здійснила повномасштабне вторгнення в Україну.

В. Зеленський вручив Дж. Салівану орден князя Ярослава Мудрого II ступеня, яким його нагороджено за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавної співпраці, підтримку суверен-

Президент Володимир Зеленський вручає Джейкобу Салівану орден князя Ярослава Мудрого. (Фото: Пресслужба Президента України)

нітету й територіальної цілісності України. Радник Президента США подякував за високу нагороду й наголосив, що для нього честь отримати її.

В. Зеленський також нагоро-

див старшого директора Ради національної безпеки США з питань Європи Аманду Слоат орденом „За заслуги“ III ступеня.

Пресслужба Президента України

Битва за Україну триває

8 листопада чергова партія військової техніки та амуніції з Німеччини доставлена до України. Передано 30 колісних бронемашин Dingo, ракети для системи ППО Iris-T SLM (у неназваній кількості), ще чотири антидронні датчики (яких раніше вже було передано 14), 18 розвідувальних безпілотників, п'ять тягачів-транспортів M1070 Oshkosh, навантажувач (на додаток до двох поставлених раніше).

Загалом з початку року до 7 листопада Федеральний уряд Німеччини передав Україні товари військового призначення на загальну суму понад 1.5 млрд євро.

США солідарні з позицією України, що Росія не бажає жодних мирних переговорів, які відповідали би принципам Статуту ООН й міжнародного права – навпаки Росія робить протилежне та продовжує вбивати мирних українців.

9 листопада росіяни підірвали кілька мостів на окупованій території Миколаївської та

Херсонської областей, зокрема через річку Інгулець у селі Дар'івка на північно-східному напрямку від Херсона. Також є підтвердження знищення мостів через канали на шляху, що веде з окупованої Снігурівки на Миколаївщині до Херсона. Знищена і понтонна переправа у Новоавсілівці. Є інформація про знищення мостів і переправ у Миловому та Тягині.

Російські пропагандисти пояснюють такі дії намірами сповільнити рух Збройних сил України та підготовкою війська Росії до виходу на лівий берег річки Дніпро.

9 листопада СБУ затримала диверсійно-розвідувальну групу російських спецслужб у Києві та Сумській області, яка плянувала вбивство командирів Сил спеціальних операцій ЗСУ. Затримані розвідували пункти дислокації та переміщення українських військ на території столиці та в прикордонних регіонах. Диверсантів затримали біля схрону зі зброєю, яку вони плянували використати для диверсій на

Сумщині.

Авіація України за добу 16 разів завдала удару по ворогові. Уражено чотири пункти управління, вісім районів зосередження особового складу, зброї та військової техніки, а також чотири позиції протиповітряної оборони противника.

Державний департамент США підтвердив смерть громадянина США в Україні. Йдеться про Тімоті Гріффіна, який воював в Інтернаціональному легіоні. Це шостий американець, який загинув в Україні від початку повномасштабного російського вторгнення.

Колаборант, заступник голови призначеної Росією окупаційної адміністрації Херсонської області Кирило Стремоусов загинув 9 листопада в автокатастрофі, що сталася під Генічеськом.

За минулий тиждень (від 1 по 8 листопада) російська сторона втратила особового складу 4,700 вбитими, 88 танків, 153 БМП, 61 гармату, 61 БПЛА, 2 літаки.

Укрінформ, Радіо Свобода, Мілітарний портал

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ „Мотор Січ“ і „Укрнафта“ стали державними

КИЇВ. – Для забезпечення потреб України в умовах воєнного стану у власність держави відчужено активи підприємств „Мотор Січ“, „Укрнафта“, „Запоріжтрансформатор“, „АвтоКрАЗ“ та „Укртатнафта“. Таке рішення було ухвалене 5 листопада під час засідання Ставки верховного головнокомандувача. Вилучені активи набули статусу військового майна, їхнє управління передано Міністерству оборони України. Після завершення воєнного стану, відповідно до вимог закону, вказані активи можуть бути повернені власникам або буде відшкодовано їхню вартість. Ці підприємства пов'язані з Костянтином Жеваго, Ігорем Коломойським, Вячеславом Богуслаєвим та Костянтином Григоришиним. (Радіо Свобода)

■ Суд залишив чинним арешт Деркача

КИЇВ. – Вищий антикорупційний суд 7 листопада не змінив заочний арешт народному депутату Андрію Деркачу, якого підозрюють у державній зраді та незаконному збагаченні. Таке рішення ухвалила Апеляційна палата, яка відмовила стороні захисту і залишила чинним заочний арешт. За даними слідства, А. Деркач упродовж 2019-2022 років одержав щонайменше 567 тис. дол. від правоохоронних та розвідувальних органів Росії за підривну діяльність проти України. А. Деркач є народним депутатом вже понад 20 років. З початку вторгнення Росії А. Деркач у Верховній Раді не з'являвся. (Радіо Свобода)

■ Обрали до журі „Евробачення-2023“

КИЇВ. – У голосуванні за журі Національного відбору „Евробачення-2023“ найбільше голосів отримали лідер гурту „Антитіла“ Тарас Тополя, співачка Джамала та Юлія Саніна з рок-гурту „The HARDKISS“. Про це 7 листопада повідомив Міністер культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко. Голосування за склад журі проходило вперше в історії проведення національного відбору на Евробачення. Загалом в опитуванні взяли участь понад 500 тис. користувачів. Конкурс „Евробачення“ 2023 року відбудеться в Ліверпулі. (Радіо Свобода)

■ Україна отримала ефективні засоби

КИЇВ. – Системи протиповітряної оборони „NASAMS“ і керовані ракети середньої дальності для ураження повітряних цілей „Aspide“ прибули в Україну, повідомив Міністер оборони України Олексій Резніков. Він подякував за допомогу США, Еспанії та Норвегії. Ці засоби допоможуть Україні захищатися від атак російських ракет та дронів. Комплекси розгорнуть в Україні найближчим часом. („BBC“)

■ 3 Херсона виїхали жителі

ХЕРСОН. – Із тимчасово захопленого російськими військами Херсона виїхало майже 80 відс. жителів. Про це 7 листопада повідомило Оперативне угруповання військ Кривий Ріг. Зараз у місті проживає близько 60-70 тис. осіб, а до повномасштабної війни проживало близько 320 тис. У Херсоні нині дуже важка гуманітарна ситуація. Завезти ліки або продукти з вільної від загарбників території України – неможливо, російські війська заблюкували всі поставки. Херсон і ще 10 населених пунктів області залишились без світла і води через перебиту росіянами високовольтну електролінію. (Укрінформ)

■ Перемістили 770 підприємств

КИЇВ. – 3 регіонів активних бойових дій у безпечніші регіони переїхали 770 підприємств, із них 599 вже поновили роботу. Вони можуть безперебійно працювати та сплачувати податки, а тисячі співробітників підприємств мають роботу. Найбільше підприємств переведено до Львівської, Закарпатської та Чернівецької областей. Урядову програму переміщення підприємств здійснює Міністерство економіки України спільно з обласними державними адміністраціями, „Укрзалізницею“ та „Укрпоштою“. (Укрінформ)

Одесити проти пам'ятника Катерині II

ОДЕСА. – 5 листопада мер Одеси Геннадій Труханов повідомив, що жителі міста проголосували за демонтаж пам'ятника російській імператриці Катерині II. У Міністерстві культури та інформаційної політики відреагували на рішення одеситів про демонтаж пам'ятника російській імператриці Катерині II.

„Я особисто звертався до мера Одеси стосовно необхідності вирішення питання перенесення цього пам'ятника. Думаю, що формулювання, яке зараз вживається, „перенесення до спеціальних парків радянського чи імперського минулого“ є логічним і, сподіваюся, в подальшому питань не буде. Єдине, що було витрачено багато часу, але тим не менш, все відбувається у законний спосіб“, – зазначив Міністер Олександр Ткаченко.

Наразі остаточне рішення щодо цього має ухвалити міська рада на найближчій сесії.

Радіо Свобода

Пам'ятник російській імператриці Катерині II в капелюсі ката.

Папа Франциск помилився

ВАШІНГТОН. – Посол України у США Оксана Маркарова прокоментувала слова Папи Римського Франциска про начебто „притаманний росіянам гуманізм“: „Папа Римський, мабуть, якось неуважно читав Достоєвського, інакше не дивувався би жорстокості росіян, яка якраз їм природньо притаманна. Навіть поверхневе вивчення правдивої історії нашого регіону, показало би, що гуманізм

мом не пахло у Московії ні за Івана Грозного в 1547-му, ні в 1708, коли було брутально вирізано Батурин, ні в кожній події після того“. Папа Франциск у відповідь на запитання у ході спілкування з журналістами під час повернення з Бахрейну заявив, що „жорстокість не притаманна російському народу“.

Укрінформ

Написала до батьків Путіна

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ, Росія. – Суд у Санкт-Петербурзі відпустив з-під домашнього арешту 60-річну Ірину Цибаньову, проти якої порушили кримінальну справу через записку на могилі батьків президента Росії Володимира Путіна.

Згідно з ухвалою суду, жінці заборонили спілкуватися зі свідками в кримінальній справі, користуватися телефоном та інтернетом, залишати межі Петербурга та Ленінградської області, а також відвідувати Серафимівський цвинтар.

12 жовтня І. Цибаньову відправили під домашній арешт, хоча слідство просило суд обрати для пенсіонерки взяття під варту. У записці, долученій до матеріалів слідства, зокрема, говорилося: „Батьки маніяка, заберіть його до себе, від нього стільки болю та бід, весь світ молить про його смерть. Смерть Путіну, ви виростили виродка та вбивцю“. Ірина Цибаньова не заперечувала, що вона є автором цієї записки.

Радіо Свобода

Президент України...

(Закінчення зі стор. 1)

ності вжиття ООН низки негайних кроків, серед яких – невідкладне направлення в Україну ініційованої нашою державою місії експертів ООН для розслідування постачання Іраном Росії БПЛА в порушення санкцій Ради Безпеки ООН; направлення компетентних представників ООН на об'єкти критичної інфраструктури України для оцінки руйнувань і потреб у відновленні; максимальне залучення можливостей ООН до відновлення української енергетики.

„Необхідно також обмежити членство та приві-

Президент Володимир Зеленський та Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд. (Фото: Пресслужба Президента України)

лей держави-терориста в МАГАТЕ. Для цього існує чіткий і зрозумілий алгоритм“, – сказав Президент України.

У межах зустрічі сторони зупинилися на підтримці ініціатив України на 77-й сесії Генеральної Асамблеї ООН. Насамперед стосовно створення механізму компенсації за наслідки агресії РФ, започаткування спеціального трибуналу щодо злочинної агресії РФ проти України, а також ситуації з правами людини на тимчасово окупованих територіях України з акцентом на АР Крим та Севастополі.

Особливу увагу було приділено гострому питанню примусового утримання Росією українських військових і цивільних полонених. Президент нагадав, що вже було звільнено понад тисячу бранців, але досі велика кількість українців перебуває у жахливих умовах на території Росії та на тимчасово окупованих територіях України. У зв'язку з цим він наголосив на важливості міжнародного тиску задля якнайшвидшого розв'язання питання доступу представників ООН та Міжнародного комітету Червоного Хреста до цих осіб.

Окремою темою зустрічі стала світова продовольча безпека. В.Зеленський відзначив роль ООН та особисто Генерального секретаря у реалізації „зернової ініціативи“, яка забезпечує продовольством мільйони людей у країнах Африки, Азії та Європи. Співрозмовники наголосили на необхідності продовження зернової угоди після 19 листопада.

В. Зеленський підкреслив, що попри повномасштабну агресію РФ Україна готова залишатися гарантом світової продовольчої безпеки.

Пресслужба Президента України

ЗЛОЧИНЦІВ – ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Геноцид українського народу у ХХІ сторіччі

Тарас Гаюн

На порядку денному Конгресу США перебуває розгляд законопроекту за числом 1205 щодо визнання дій Росії в Україні геноцидом. Окрім самого факту визнання геноциду, цей документ спрямований на забезпечення підтримки держави і народу України в боротьбі з воєнними злочинами, що вчиняються державою-агресором, а також створення Міжнародного трибуналу з метою притягнення до відповідальності керівництва та військовослужбовців Росії.

Визнання геноцидом злочинів, вчинених Росією, це не політичний хід США, а застосування чинних норм міжнародного права та ратифікованих документів, зокрема, міжнародної Конвенції про запобігання злочину геноциду і покарання за нього, ухваленої 9 грудня 1948 року на Генасамблеї ООН.

Отже, Ст. 2 Конвенції визначає геноцид як будь-які з наступних дій, здійснюваних з наміром

повністю або частково знищити національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку: вбивство членів цієї групи;

нанесення тяжких тілесних або психічних ушкоджень членам такої групи; навмисне створення членам групи життєвих умов, розрахованих на повне або часткове знищення групи; дії, розраховані на унеможливлення народження дітей в середовищі групи; насильницька передача дітей цієї групи іншій групі.

На жаль, у війні Росії проти України знайшли свій прояв всі вищезазначені критерії геноциду. Так, масові вбивства цивільних, незброєних українців відбувались в Бучі, Маріуполі, Ізюмі або під час ракетних ударів майже повсюди на тимчасово окупованих територіях. Нині навіть приблизно не можливо оцінити кількість загиблих та поранених. Так, лише в одному Маріуполі можна говори-

(Закінчення на стор. 10)

Зрадників досягла смерть

На окупованих територіях України триває серія замахів на російських маріонеток, прислужників окупаційного режиму. Незалежний канал „Грани.ру“ інформує про смерть щораз нових зрадників. Подаємо кілька таких вісток.

25 вересня під час обстрілу ЗСУ готелю в центрі Херсона загинув колишній депутат Верховної ради від Партії регіонів Олексій Журавко. У 2014 році втік до Росії, де отримав російське громадянство і у 2022 році вступив до партії „Єдина Росія“. В

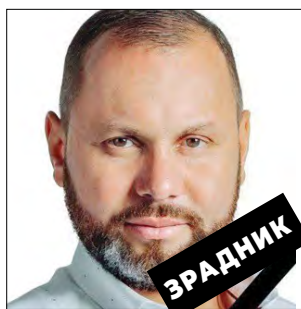
2022 році повернувся до Херсону, де співпрацював з представниками „адміністрації“ окупантів.

23 вересня у Мелітополі внаслідок вибуху в будинку загинуло подружжя-колаборантів – Оксана та Сергій Дерябіни. О. Дерябіна була заступницею начальника залізничної станції „Мелітополь“, за окупантів очолила станцію, займалася доставкою озброєння та боєприпасів у

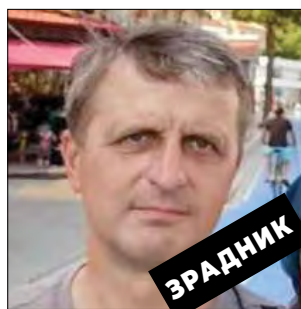
(Закінчення на стор. 10)

Людмила Бойко

Олег Бойко

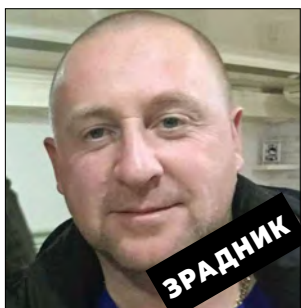
Сергій Дерябін

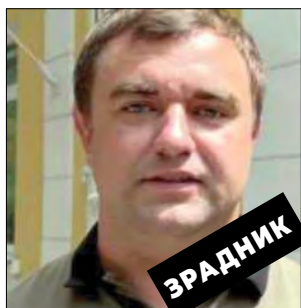
Сергій Горенко

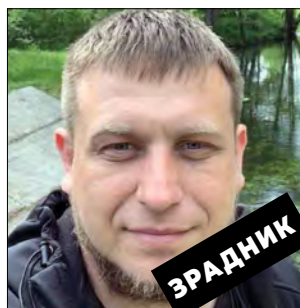
Євген Юнаков

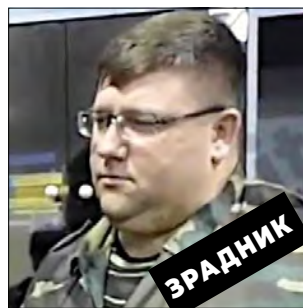
Олександр Колесніков

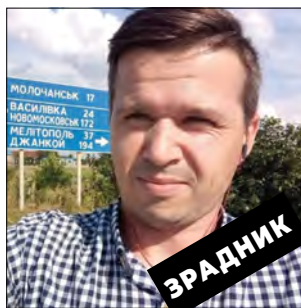
Олексій Ковальов

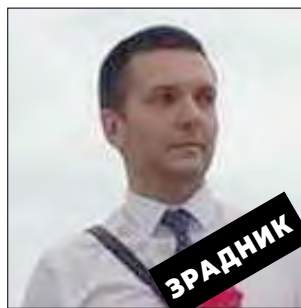
Валерій Кулешов

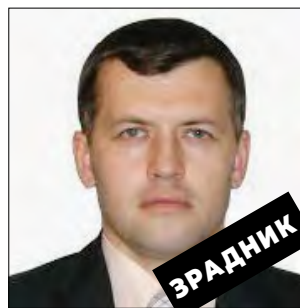
Аскар Лайшев

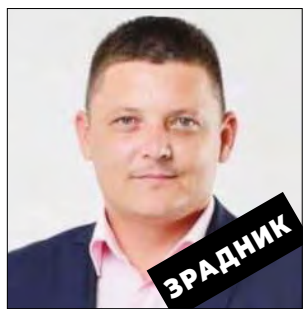
Андрій Рижков

Дмитро Савлученко

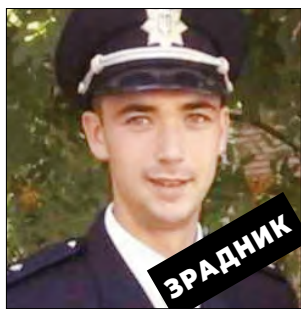
Павло Шароградський

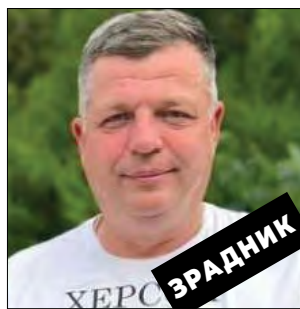
Павло Слободчиков

Іван Сушко

Сергій Томко

Олексій Журавко

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Виявили понад 1,500 нових могил

МАРІУПОЛЬ. – Згідно з аналізом нових супутникових знімків, понад 1,500 нових могил було вирито на місці масового поховання поблизу Маріуполя, який із травня опинився під повною окупацією Росії. Три місця масових поховань розташовані в Старому Криму, Мангуші та Виноградному. Центр інформаційної стійкості проаналізував зображення селища Старий Крим для програми „BBC Panorama“ і дійшов висновку, що з початку війни поблизу Маріуполя було викопано понад 4,600 могил, хоча точну кількість людей, які поховані у цьому місці, з'ясувати неможливо. Багато могил позначені маленькими табличками з номерами та статтю, але не іменами. Мешканці Маріуполя, з якими вдалося поспілкуватися „BBC“, розповіли, що цього літа у пошуках рідних, з якими було втрачено зв'язок, їм довелося переглядати десятки тіл, які лежали на вулиці. *(Укрінформ)*

■ У Києві багато вакансій

КИЇВ. – Найбільший попит роботодавців нині є на вчителів, вихователів, фармацевтів, музичних керівників, практичних психологів, лікарів, інженерів, а також на представників робітничих професій. Про це повідомили у Київському міському центрі зайнятості. Найбільш затребувані робітники з комплексного прибирання будинків, прибиральники службових приміщень, двірники, укладальники-пакувальники, вантажники, підсобні робітники, кур'єри. Високий попит залишається й на кваліфікованих робітників з інструментом та на фахівців з досвідом роботи. У січні-жовтні 2022 року налічувалося 25,700 вакансій – удвічі менше, ніж у відповідному періоді минулого року. На початку листопада на одне вільне робоче місце претендують троє безробітних (рік тому – 1 особа). *(Укрінформ)*

■ На війні загинув львівський режисер

ЛЬВІВ. – На війні загинув відомий львівський режисер і співавтор проекту „Історія героя“ Василь Яворський. Він захищав Україну з 2021 року у складі 103-ої бригади територіальної оборони Збройних сил України, перебував на східному напрямку фронту. В. Яворський багато років працював режисером і співпрацював із багатьма відомими телеканалами. Крім того, він був співавтором проекту „Історія героя“, в рамках якого знімав документальні фільми про загиблих бійців ЗСУ. Наприкінці вересня 2022 року стало відомо, що щодня на фронті гине близько 50 військових. У серпні 2022 року головнокомандувач Збройних сил України Валерій Залужний заявив, що у війні з Росією загинули вже майже 9 тис. українських героїв. *(УНІАН)*

■ Провели обшуки у єпархії

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 31 жовтня співробітники Служби безпеки України провели обшуки в приміщеннях керівництва та представників Кіровоградської єпархії Української православної церкви Московського патріархату. За даними спецслужби, окремі представники вказаної громади причетні до поширення ідей, що посягають на територіальну цілісність України та розпалювання релігійної ворожнечі. Обшуки проходили в Кіровоградській й Олександрійській єпархіях, а також за місцями проживання фігурантів. Серед іншого правоохоронці виявили листування Митрополита Кіровоградського й Новомиргородського з Московським патріархом Кирилом. Також під час обшуків вилучена велика кількість виготовлених у Росії антиукраїнських матеріалів. Під час досудового розслідування встановлено, що антиукраїнські матеріали були активно поширювані серед священослужителів та вірян з метою формування серед них позицій, вигідних Російській федерації. Правоохоронці працюють над притягненням до відповідальності всіх винних у посяганні на незалежність, територіальну цілісність і державний суверенітет України. Служба безпеки України відкрила 23 кримінальні провадження щодо підривної діяльності окремих представників УПЦ МП. *(Укрінформ)*

АМЕРИКА | СВІТ

■ США надали Україні систему ППО

ВАШІНГТОН. – США надали Україні нову систему протиповітряної оборони, звану як „NASAMS”. Вона дозволяє захищатися від безпілотників, ракет і деяких літаків. Міністер оборони України Олексій Резніков оголосив це 7 листопада. Він подякував США, Норвегії та Іспанії, які виробляють частини цієї системи, кажучи, що „ця зброя поважно підсилить українське військо і зробить наше небо безпечнішим”. Упродовж майже двох десятиліть США вживають „NASAMS” для захисту Вашингтону 24 годин на добу, сім днів на тиждень. Багато європейських міст також вживають цю систему ППО. Київ вже місяцями просив такої системи, але потреба стала ще необхіднішою після використання Росією ракет та іранських безпілотників, щоб нищити цивільну інфраструктуру країни. Кілька днів раніше, США оголосили новий пакет безпекової допомоги Україні вартістю 400 млн дол., яка включатиме ракети ППО типу „HAWK”. („MSN”)

■ США заохочують Україну до переговорів

ВАШІНГТОН. – Адміністрація Президента Джо Байдена приватно заохочує провідників України сигналізувати відкритість для переговорів з Росією та перестати публічно відмовлятися від участі у мирних переговорах поки Президент Володимир Путін не буде усунений від влади. Про це написала газета „Вашіngтон Пост” 5 листопада, цитуючи неназваних осіб, які ознайомлені з цими дискусіями. Вони сказали, що американські урядовці не мають на меті притягнути Україну до переговорів, але щоб заспокоїти інші країни, які побоюються, що війна триватиме роками. США неодноразово публічно заявляли, що підтримуватимуть Київ „так довго, як буде потрібно”, але приватно були стурбовані відмовою Президента України Володимира Зеленського вести переговори з В. Путіним. Газета написала, що урядовці США погоджуються зі своїми українськими колегами, що В. Путін у теперішній час не ставиться серйозно до переговорів. Білий Дім не мав коментарів про це звітлення, але представник Державного департаменту сказав: „Якщо Росія готова до переговорів, то вона повинна припинити наносити удари своїми бомбами й ракетами та відтягнути свої війська з України”. Під час своєї візити до Києва 4 листопада, радник національної безпеки США Джейк Саліван сказав, що підтримка Вашингтону Україні залишиться „непохитною і неухильною” після проміжних конгресових виборів 8 листопада. („Reuters”)

■ КНДР посиляє зброю Росії

ВАШІНГТОН. – Білий Дім сказав 2 листопада, що комуністична Північна Корея таємно посиляє „значну кількість” артилерійських снарядів до Росії для підтримки її агресії проти України. Речник Ради національної безпеки США Джан Кирбі сказав, що Північна Корея „вдає, що ця зброя пересилається країнам Близького Сходу чи Північної Африки”. Він додав, що це „не змінить курсу війни” через постачання зброї Заходу Україні. Північна Корея старастя змінити зв'язки з Росією, і виявила готовність вислати робітників для відбудови територій України під російською окупацією. У липні вона стала єдиною країною, крім Сирії, яка визнала так звані „ДНР” і „ЛНР”. Резолюції ООН не дозволяють Північній Кореї торгувати зброєю, але будь-які санкції будуть заблоковані в Раді безпеки ООН Росією та Китаєм. Північна Корея офіційно заперечила ці звинувачення США 8 листопада. („Associated Press”)

■ Американці підтримують допомогу Україні

ПАРИЖ. – Глобальна дослідна компанія „Ipsos” разом з агенцією новин „Ройтерс” оприлюднила 5 жовтня висліди опитування американців щодо підтримки США України. Висліди опитування вказують, що 73 відс. згодні, щоб США дали допомагали Україні, незважаючи на погрози Росії. Щодо специфічної допомоги 66 відс. сказали, що Вашингтон повинен надалі доставляти зброю Україні. („Reuters”)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

У Варшаві відкрили виставку про Голодомор

ВАРШАВА. – 5 листопада в музеї „Королівські Лазенки” відкрилася виставка про Голодомор в Україні під назвою „Голодомор і повторний геноцид”.

„Пам'ять про геноцид, вчинений комуністичною владою СРСР проти українського народу, набуває особливого значення сьогодні, коли Росія вкотре намагається вчинити геноцид в Україні, викрадаючи зерно, блокуючи українські порти, руйнуючи критичну інфраструктуру, спричиняючи продовольчу кризу світового масштабу”, – заявив під час відкриття виставки Посол України в Польщі Василь Зварич.

Виставка демонструє злочини радянської влади проти українського народу у 1930-их роках минулого століття, які штучно спричинили голод в Україні. Її відкрито завдяки співпраці Національного музею Голодомору-геноциду в Києві з Музеєм історії Польщі, Музеєм „Королівські Лазенки” та Польським Інститутом у Києві.

На відкритті виставки була присутня група

Відкриття виставки про Голодомор в Україні. (Фото: Посольство України у Польщі)

українських музейних працівників, які перебувають з робочою візитом в Польщі, які подякували польському народу за підтримку України.

Посол України В. Зварич і дипломати посольства у День захисників і захисниць України поклали квіти та запалили свічки біля пам'ятної таблиці борцям за Європейську Україну та в місцях спочинку воїнів Армії УНР у Варшаві.

Укрінформ

Спільна допомога Україні

Ставропігія Вселенського патріархату в Україні спільно з Українською православною церквою США розпочали гуманітарну місію допомоги українцям.

„Спільна діяльність Ставропігії в Україні та УПЦ США буде скерована на реалізацію актуальних гуманітарних та соціальних проєктів на користь України та українського народу, що потерпають від російського військового вторгнення”, – йдеться у повідомленні на сторінці „Ставропігія Вселенського патріархату в Україні”.

Від початку повномасштабного військового вторгнення росії в Україну, єрархи УПЦ США обго-

ворили із Патріархом Варфоломієм питання координації зусиль задля допомоги Україні та розпочали постачання гуманітарної допомоги в Україну. УПЦ США придбала і передала близько сотні машин швидкої допомоги та мікроавтобусів для допомоги постраждалим українцям.

Станом на 20 червня 2022 року УПЦ США збрала 2.8 млн дол. для допомоги українцям. Допомога УПЦ США розподіляється в містах: Харків, Луцьк, Київ, Яворів, Львів, Одеса, Суми, Северодонецьк, Дніпро, Маріуполь, Ірпінь, Буча, Васильків, Ворзель та інших.

УПЦ США

Микола Дейчаківський виступив в Буенос-Айресі

На концерті Миколи Дейчаківського в Буенос-Айресі. (Фото: Дієго Карлович Фавілла Чвіль)

БУЕНОС-АЙРЕС. – Видатний бандурист зі США Микола Дейчаківський 4 листопада відвідав українську громаду Аргентини в Буенос-Айресі. Про це Укрінформу повідомив референт Референтури преси „Просвіти” в Аргентині, член управи Конгресу українців Канади Хав'єр Апонюк Савич.

Музикант виступив на творчій зустрічі, організованій капелею бандуристів ім. Тараса Шевченка. Також відомий бандурист потішив своїм виступом на заході „Бінго”, організованому Спілкою української молоді.

Ансамбль українських народних танців „Просвіта” та капеля бандуристів ім. Т. Шевченка, що діють при Українському культурному товаристві „Просвіта”, долучилися до низки культурних заходів в Аргентині.

У Нью-Йорку показали виставу про війну

НЬЮ-ЙОРК. – У нью-йоркському театрі „Soho Playhouse” на Мангеттені відбулася прем'єра вистави „Псалом”, присвяченої боротьбі українського народу проти російських загарбників. Ідея постановки належить актору Георгію Мельському – вихідцю з України, котрий мешкає у США. Вистава, яку автори називають „музичною баладою”, побудована на поезіях українського письменника із Нью-Йорка Василя Махна. Г. Мельський за участі

американського аранжувальника Яна Перчука поклав їх на музику й виконує на тлі кадрів війни, руйн Бучі, Маріуполя та інших міст, картин. За словами В. Махна, основна ідея проєкту – „зафіксувати цей складний час і спільно пережити”. Гроші, виручені за квитки, підуть на гуманітарний рахунок Нацбанку України, а також на підтримку письменників, які постраждали під час війни.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Біженці допомагають бережанцям

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – У Бережанській громаді залишилося проживати понад 2 тис. біженців із тимчасово окупованих територій України. Міська рада разом з волонтерами і активістами кожного дня допомагають родинам біженців. Особливою увагою зігріті сироти, люди з інвалідністю, самотні і хворі. Рідною подругою та сестрою всі називають волонтерку Аллу Соколовську, до якої приходять за порадою і за підтримкою з першого дня війни.

Біженці активно долучаються до культурного та соціального розвитку місцевої громади. Володимир Березін приїхав з Бахмуту, Донецької області. Разом із біженцями з Донецької, Луганської областей за власним проектом створює дитячий майданчик – чудовий куточок відпочинку із сучасними каруселями та іграми. Олександр з Лисичанська розповідає, що новий дитячий майданчик буде їхнім виявом пошани і вдячності для гостинних бережанців, які так гарно ставляться до них.

Щоденну турботу про біженців проявляє благо-

Художники з Харкова Тетяна Абрамова і Георгій Гагієв представляють виставку своїх картин.

На заняттях діти з родин біженців знайомляться з маленькими бережанцями.

дійна організація „Карітас Бережани“, разом з директором о. Михайлом Бугаєм. Крім гуманітарної допомоги, тут разом з психологами та священниками допомагають повернути душевний спокій і розраду людям, які через ворожі бомбардування втратили рідні домівки. Віталій з дружиною і трьома маленькими дітьми приїхали з Київщини. Їхні діти у „Карітасі“, щоб відвідують ігрові та виховні заняття, щоб зняти пригнічений настрій, знайти нових друзів. Разом з іграми діти вивчають українську, англійську та німецьку мови.

Біженці відкрили навчальні курси крою та шиття для молоді, допомагають у благодійній пральні для хворих і знедолених.

Яскравою творчою подією стала у місті виставка картин біженців, художників Тетяни Абрамової і Георгія Гагієва з Харкова. Вони намалювали чудові пейзажі Бережан, сіл Нараєва та Раю. У прекрасних картинах мистці показали, як чарівна краса бережанської природи стала для них ліками під час війни.

На Тарасовій горі

Валентина Коваленко

Мусимо зачистити наш український простір від колонізації „руського міра“ заходами деколонізації. На Тарасовій горі організувала вчену раду з цього питання. Вирішили звернутися до Міністерства культури щодо вилучення з державного реєстру нерухомих пам'яток могили Аркадія Гайдара (Голікова, кривавого ката селян, що повстали проти більшовиків) та перенести її на міський цвинтар Канева, та щодо передання в державну власність Успенського собору (пам'ятка національного значення, що і досі у віданні Московського патріархату, тут після повернення з Петербургу відспівували прах Тараса Шевченка).

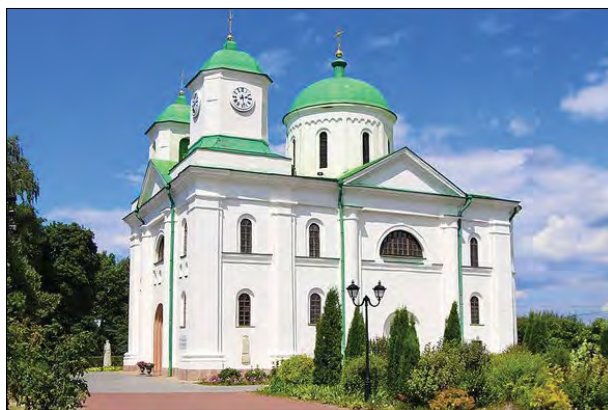
Розповів про велику роботу в цьому руслі канівський громадський активіст, свободівець Юрій Гамалій.

* * *

Шевченківський національний заповідник отримав кошти на виготовлення науково-проектної документації для реставрації музею.

Міністер культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко затвердив перелік, до якого увійшли 22 архітектурні об'єкти, які відреставрують в межах державної програми „Велике будівництво“.

Під час реставрації музею планують влаштування гідроізоляції підземних споруд; заміну сірої гранітної підлоги у вестибюлі на орнаментовану, а в експозиційних залах і на балконі – на дубовий паркет; оформлення фасаду майоліковим орнаментом згідно із задумом архітекторів-авторів первісного проекту 1930-их років; відновлення художніх розписів у експозиційних залах,

Успенський собор

зокрема орнаментів на колонах та стелях; відновлення кесонованого піддашся та його художніх розписів. Музей Тараса Шевченка у Каневі будували в 1935-1937 роках за проектом архітектора Василя Кричевського. У 2003-2010 роках провели реконструкцію будівлі. Авторкою проекту без конкурсу стала за протекцією Віктора Януковича Лариса Скорик, яка, не маючи досвіду експозиціонера, керувала також побудовою нової експозиції музею. У заяві-протесті Спілки письменників значилося: „Наслідок такого керівництва катастрофічний. З музею зникла ошатність палацу, вивітрився дух самого поета, експонатūra розміщена хаотично, деякі стародруки й речі, тексти поета лежать практично на підлозі, перший „Кобзар“ важко віднайти, а в першому залі відвідувача зустрічає портрет Катерини-імператриці“.

Тепер музей повертається до національного стилю України.

* * *

Співробітники Шевченківського національного

(Закінчення на стор. 14)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Родина Гатчінс полагодила позов

САНТА-ФЕ, Нью-Мексико. – Родина Галини Гатчінс, визначного кінооператора, яку випадково застрелив відомий актор Алек Болдвін під час знімання фільму 21 жовтня 2021 року в Санта Фе, дійшла до згоди з актором 5 жовтня. Родина подала судовий позов 15 лютого. 42-літня українка померла, коли в пістолі виявився не сліпий набій, а правдивий. Вона залишила чоловіка й дев'ятилітнього сина. Позов був проти актора й компанії, яка знімала фільм „Rust“ („Іржа“). Деталів узгодження не подано. Відвєць покійної Меттью сказав, що не винить А. Болдвіна за цю трагедію. Місцева прокуратура ще не вирішила, чи виноситиме кримінальне звинувачення. Знімання фільму було призупинене після смерті Галини і продовжуватиметься в січні. („NBC News“)

■ ЧС з футболу в 2030 році

НЬЙОН, Швейцарія. – Чемпіонат світу (ЧС) з футболу відбувається щочотири роки і є найбільшою спортивною подією у світі. Його спонзорує Міжнародна федерація футбольних асоціацій (FIFA). Цього року він проходить у Катарі в листопаді й грудні, а в 2026 році буде у Північній Америці. Еспанія та Португалія уже зголосилися спільно приймати цей турнір в 2030 році. До них долучилася Україна. Це було оголошено 5 жовтня на прес-конференції в Ньйоні у штабі UEFA, найвищої європейської футбольної асоціації. Еспанська й португальська футбольні федерації привітали партнерство з Україною і отримали повну підтримку UEFA. Обидві федерації підкреслили у своїх заявах, що не можна забути про Україну, коли війна закінчиться, і що треба дати українцям надію. Вони теж сказали, що „приклад витривалості й стійкості українського народу є надихаючим“. („ESPN“)

■ Ракетні випробування Північної Кореї

СЕУЛ. – Комуністична Північна Корея лише цього року провела випробування понад 40 балістичних і крилатих ракет. Диктатор Кім Джонг-ун ще раз підкреслив свою рішучість не поступатися в обличчі поширених спільних військових вправ Південної Кореї та США. Північнокорейські військові кола оголосили 7 листопада, що їхні ракетні випробування були вправами, щоб „безжалісно“ провести удари по військових об'єктах Південної Кореї та США. Впродовж першого тижня листопада Північна Корея запустила десятки ракет у море. У відповідь США й Південна Корея заявили, що вони ще більше розширять свої спільні військові навчання і попередили Л. Джонг-уна, що вживання ядерної зброї призведе до знищення його режиму. Деякі фахівці вважають, що ці північнокорейські ракети були придатними переносити ядерні заряди на коротку відстань, щоб взяти на приціл Південну Корею, включно з її американськими базами. („Associated Press“)

■ Партія веде в Китаї

ПЕКІН. – Президент Китаю Хі Цінпінг 23 жовтня закріпив свою позицію на конгресі Комуністичної партії, який відбувається щоп'ять років. Він був обраний головою партії на третій термін. Х. Цінпінг відсунув від влади всіх, хто не був його найвірнішим союзником. Всі шість членів Політбюро довели йому свою вірність упродовж років. Аналітики вказують, що це йде врозріз з традицією балювати фракції, і свідчить про політичну силу Х. Цінпінга. Статут партії поправлено, даючи йому більше влади. Конгрес також підтвердив опозицію до незалежності Тайвану. Острів має свою самоуправу, відколи націоналістичні китайці втекли туди від комуністів у 1949 році. Але Пекін цілий час говорить про „возз'єднання“ острова з материком, і тепер Тайван є включений до партійної конституції. У минулому партійні конгреси давали нагоду показати потенційних наступників теперішнього голови партії. Але ні в 2017 році, ні тепер, не вказано жодного наступника. 69-літній Х. Цінпінг плянує ще довго верховодити. („National Public Radio“)

Світ перед вибором

Дев'ятий місяць поспіль Україна героїчно, самовіддано боронить свою свободу і незалежність у щоденних битвах з інfernальним московським злом. І добре бачимо, що не тільки свою, бо смертельний ворог України є водночас ворогом свободи і незалежності на всій планеті. Вже сьогодні ця війна має ознаки світової: на наших очах Україна стає головним чинником г'юбального поділу на два протилежні способи життя людини і суспільства. Це глибокий цивілізаційний вибір між демократією і тиранією. Демократія, за всієї її проблемності, веде суспільства вгору, тиранія – вниз, у безвихідь. „Золота середина“ тут неможлива. Хто в цьому має сумніви, нехай придивиться до нинішніх подій на Близькому Сході. Ще ж зовсім недавно над мусульманськими країнами тяжіла небезпека ісламського радикалізму, котрий прагнув повернути свої народи в середньовічну темряву, заповзівшись знищити державу Ізраїль, тоді єдиний острівок демократії в близько-східньому регіоні. Сьогодні з Ізраїлем вже тісно, з користю для обидвох сторін, співпрацюють Савдійська Арабія, Єгипет, Туреччина. Савдита знаходять порозуміння з Сполученими Штатами Америки і об'єднаною Європою. До демократії органічно тяжіє Індія, на цьому шляху розквітлі Японія, Південна Корея, Тайвань, вірною демократії залишається вся або майже вся Південна Америка.

На цьому тлі темною плямою виступає Іран, єдиний союзник Москви і постійна причина неспокою на Близькому Сході: його дронами московити знищують інфраструктуру українських міст. Не виключено, що антинародний іранський режим безрозсудних аятолів піде далі і надасть Путінові далекосяжні балістичні ракети. Цього можна чекати також від комуністичної Північної Кореї. Це буде ще один крок в напрямі до світової війни.

Геніяльний у дипломатії Китай також не зможе довго залишатися загадкою: панування комуністичної партії автоматично означає, що ця держава належатиме до вісі зла.

На превеликий жаль, людський світ складніший, ніж можна окреслити поділом між свободою і неволею, між демократією і беззаконням. Тому для України не перестає і ніколи не перестане бути актуальною орієнтація на власні сили. І коли Україну порівнюють з Ізраїлем, то в цьому порівнянні нема перебільшення. Від самих початків своєї історії Ізраїль виживав й утверджувався всупереч найнеприятливішим обставинам. Щось дуже подібне бачимо в долі нашого народу: він завжди боровся і завжди потерпав від експансивних сусідів. Мала підстави Леся Українка написати цей рядок: „І ти колись боролась, мов Ізраїль, Україно моя!“. А чи не повною мірою стосуються й України ці слова видатної ізраїльської прем'єрки Голди Меїр: „Ми хочемо жити. Наші сусіди хочуть бачити нас мертвими. Це залишає не надто багато простору для компромісів“.

Здається, взаємопідтримка між цими двома народами вже давно мала настати. А насправді діється щось цілком протилежне. Іран, заклятий ворог Ізраїлю, допомагає Росії нищити Україну, а Ізраїль, знаючи, що чинить іранський режим, відмовляє Україні у збройній допомозі. І ледве чи в найближчий час можна чекати, що щось зміниться: в Ізраїлі на недавніх виборах знову переміг Беньямін Нетаніягу, який давно позиціонує себе як приятель Путіна.

Серед ізраїльтян є дуже багато щирих прихильників України, їх болить хистка, двозначна політика офіційного Єрусалиму. Про це промовисто свідчить стаття Лева Стесіна „Ізраїльські праві політики зраджують Україну“, опублікована в „The Algemeiner“ 31 жовтня. Автор (засновник „San Francisco Voice for Israel“) пише:

„Коли йдеться про війну в Україні, єврейські політичні праві виказують своє інтелектуальне виснаження... і дуже обмежене і вузьке бачення світу, чого раніше можна було очікувати від ультралівих інтелектуалів. Єврейські праві минулого – воїни холодної війни, як от Норман Підгорець – переважно відійшли від політики або померли. Нові „єврейські праві“ втратили рішучість протистояти великому злу сучасності“.

Л. Стесін запитує, чому ізраїльські праві політики у випадку конфлікту з ісламським радикалізмом вважають компроміс неможливим, а у випадку війни Росії проти України вони такий компроміс радять Україні? „Ми повинні пам'ятати, що хоча Україна – не Ізраїль і Росія – не Радянський Союз, капітуляція України є неможливою, наша історія повинна нас переконати в цьому. Чи знайдуть єврейські праві нарешті мудрість і мужність в собі, щоб боротися з тиранією та деспотизмом?“

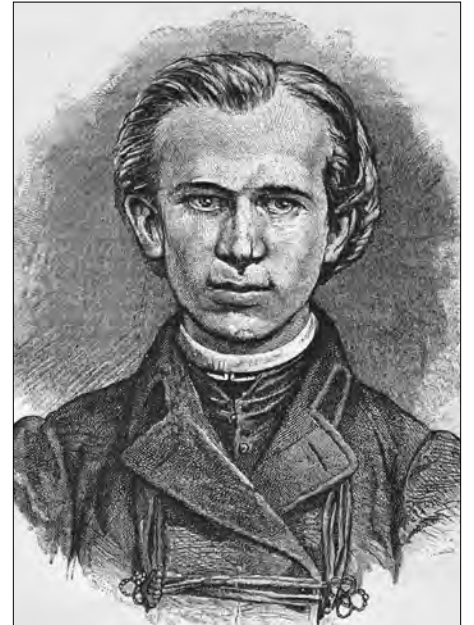
Запитання – далеко не риторичне.

ПОСТАТІ

Михайло Осадца – рушій української мови

Марта Осадца

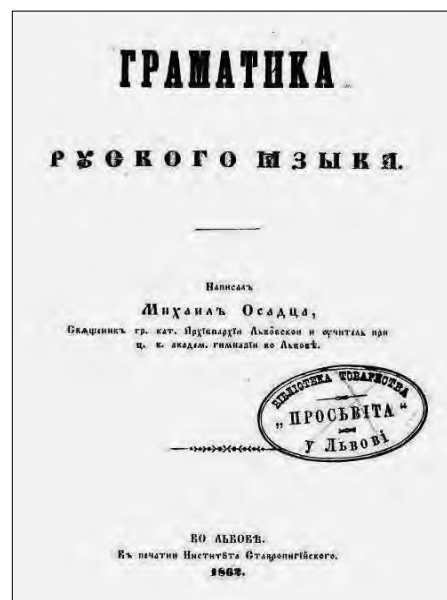
Михайло Осадца народився 3 листопада 1836 року в селі Волощина Бережанського району на Тернопільщині. У минулому з Волощини вийшло багато інтелігенції, переважно це були священники й учителі. Чільне місце серед них займав о.-д-р Михайло Осадца. Він, за словами збірника „Die Oesterreich Ungarische Monarchie in Wort und Bild“, виданого у Відні 1898 року, разом з Євгеном Желехівським спричинився до наукового розвитку руської мови в Галичині. Далі у збірнику сказано: „Доктор філософії о. Михайло Осадца, греко-католицький священник і професор академічної гімназії у Львові

Отець-доктор М. Осадца

розповсюдив і спопуляризував серед галицьких русинів наукові праці свого професора Мікльосіча, видаючи призначену для вжитку в гімназії „Граматику руського язика“ (Львів, 1862 р.) за редакцією Г. Онишкевича й О. Лепкого (друге видання у 1864 році, третє – у 1876 році), спертую на нових мовно-наукових дослідях свого професора Мікльосіча“.

Дуже важким було становище з освітою народу. Перед приєднанням до Австро-Угорщини у містах та селах Галичини майже не було правильних шкіл. Тільки у деяких місцевостях вчили читати зі старих підручників, псалтиря та інших цер-

„Грамматика руського язика“ о. М. Осадци

(Закінчення на стор. 10)

Вітаємо колегу з заслуженою нагородою

Лавреатом нагороди імені В'ячеслава Чорновола за найкращу публіцистичну діяльність в галузі журналістики 2022 року став відомий український публіцист, доцент катедри української преси Львівського національного університету імені Івана Франка, засновник і багаторічний шеф-редактор журналу „Універсум“ Олег К. Романчук. Премію присуджено за книгу публіцистики воєнного часу „Не бійсь. Не зраджуй. Не мовчи“.

У збірці представлені твори, що висвітлюють вісім років гібридної війни, яку Росія вела проти України. Автор аналізує політичні, економічні, соціальні процеси, досліджує драматичні і трагічні події в Україні – на фронті, в тилу, на інформаційному полі брані. Протягом 2021 року в пресі з'явилася низка позитивних рецензій на книгу, зокрема академіка НАНУ Миколи Жулинського, професора катедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки

Миколи Кучерепа, доктора наук з соціальних комунікацій Чернівецького Національного університету ім. Ю.Федьковича Любови Василик тощо.

О. Романчук за освітою радіофізик, закінчив Львівський державний університет у 1973 році. Від 1983 року активно займається видавничою і журналістською працею. Він є автором кількох публіцистичних книг.

Нагорода імені В'ячеслава Чорновола за найкращу публіцистичну роботу в галузі журналістики присуджується щороку, починаючи з 2004 року, за твори, що сприяють утвердженню історичної пам'яті народу, його національній свідомості та самобутності. Імена лавреатів оголошуються до дня народження В'ячеслава Чорновола – 24 грудня.

Вітаємо шановного колегу Олега Романчука з цією заслуженою нагородою, бажаємо доброго здоров'я і нових творчих успіхів на благо рідної України.

Редакція „Свободи“.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Ще одне випробування для москалів

Федерація – це група держав із центральним урядом, але з незалежністю у внутрішніх справах. Російська Федерація – це не те. Це імперія, яка накопичувалася за півтисячоліття. Виходячи з війни Росії проти України, можна зробити два висновки: Росія не перемаже в Україні, і Федерація опиниться під загрозою.

150 націй складають Федерацію. Одними з таких є казанські або волзькі татари, чия земля, теперішній Татарстан, була насильницько захоплена московитами, тепер відомими як росіяни. Це історія чи не найбільшої національної меншини в РФ, яка налічує понад сім мільйонів.

У 1552 році, після багатоденних боїв і облоги Казані, військо Івана IV (відомого як Грозний) увірвалося в місто, а потім розграбувало і спалило його. Чоловіче населення міста було повністю вирізано, а жінок і дітей загнано в рабство. Москвити прив'язали оголені трупи по-звірячому вбитих казанців до 50 колод і спустили по Волзі. У радіусі 60 кілометрів від самої Казані не залишилося жодного села, всі вони були спустошені і спалені разом з жителями.

Сучасні волзькі татари є спадкоємцями відомих ранніх і середньовічних держав, що проживали в Поволжі з давніх часів. Одним з останніх державних утворень сучасного татарського народу було Казанське ханство, яке втратило свою незалежність у 1552 році. Взяття Казані не означало падіння всієї держави, хоча армія була знищена, а хан був схоплений і відправлений на центральні смуги Росії. Татари чинили активний опір ще кілька років.

На окупованих землях московити проводили політику геноциду та етнічних чисток. Агресивна політика московитів призвела до переселення татар із Волги у східні райони Казанського ханства. У цій частині колишнього Казанського ханства московити чи росіяни не панували до початку XVIII століття. Території по Волзі і місто Казань були заселені московитами. Татарському населенню було заборонено селитися по Волзі протягом 200 років. У 18 столітті почалися селянські повстання, які були підтримані татарським населенням.

Першу російську революцію активно вітали татари. Татарське населення було найосвіченішим серед мусульманських народів Росії. Тому татари були представлені в усіх політичних течіях того часу. Царський уряд, змінивши закони, створив труднощі татарським виборцям. Так, більшість мусульман Середньої Азії не змогли взяти участь у виборах до III Думи, а за результатами виборів до IV Думи Казанська губернія стала безправною.

У радянський період діяльність громадянського суспільства перебувала під суворою контролею влади. Водночас заборонялася діяльність організацій, які не визнавали радянської влади та комуністичної ідеології (легально чи напівлегально такі організації існували лише на початку 1920-их років і знову виникли наприкінці 1980-их років).

На початку 1990-их років у Татарстані почали формуватися дві ідеологічні течії, під політичного впливу яких припав на початок 1990-их років: татарський національний рух і інспірований Росією федералістський проросійський рух.

24 серпня 1990 року в Казані відбувся мітинг з вимогою ухвалити Декларацію про державний суверенітет Татарстану. Через п'ять днів це питання почала розглядати сесія Верховної Ради ТАРСР. Розгорнулася жвава дискусія. 30 серпня 1990 року Верховна Рада республіки прийняла „Декларацію про державний суверенітет Татарської радянської соціалістичної республіки“. Національний рух наполягав на прийнятті Акта проголошення незалежності.

До початку 1991 року ситуація в СРСР стала критичною. Центральна влада почала втрачати контроль над союзними республіками, і СРСР вступив у період очевидного розпаду.

Восени 1991 року татарський народ зібрався на свій мітинг, не вимагаючи нічого, крім незалежності. 15 жовтня 1991 року була здійснена спроба штурму парламенту Татарстану. 24 жовтня 1991 року Верховна Рада Татарстану прийняла постанову Акту про державну незалежність республіки і про підготовку до референдуму, який мав закріпити раніше проголошений державний суверенітет.

За день до референдуму прокурор Татарстану особисто приніс голові Верховної Ради Татарстану повідомлення про те, що в разі всенародного голосування голова парламенту буде притягнутий до кримінальної відповідальності на підставі рішення Конституційного суду РФ.

Важливим кроком до визначення статусу республіки став референдум 21 березня 1992 року. Питання було таке: „Чи бажаєте Ви, щоб Республіка Татарстан була суб'єктом міжнародного права, суверенною державою, яка має право встановлювати відносини з Російською Федерацією та іншими республіками і державами на основі рівноправних договорів?“ У референдумі взяли участь 81.7 відс. громадян Татарстану. З них „за“ проголосували 61.4 відс.

6 листопада 1992 року Верховна Рада Республіки Татарстан на основі волевиявлення народу прийняла Конституцію Республіки Татарстан.

Татарстан був єдиною з республік Російської Федерації, яка відмовилася підписати новий федеративний договір, посилаючись на Декларацію 1990 року, результати референдуму та нову Конституцію, вимагаючи забезпечити особливий статус у відносинах з Москвою.

Проте посилювався тиск на лідерів татарського національного руху і, зокрема, на уряд. Почалася кампанія дезінформації. Заяви татарських лідерів спотворювалися. Серед населення поширювалися чутки, нібито один із лідерів національного руху говорив про неповноцінність і „незаконність“ дітей від змішаних шлюбів і про необхідність їх винищення.

Уряд Татарстану почав поступово „здавати“ суверенітет. По-перше, положення про суверенітет були пом'якшені в Конституції 1992 року, а потім ще більше в Договорі з Росією 1994 року.

У лютому 1994 року керівництво Татарстану підписало угоду про розмежування повноважень між владою Росії і Татарстану. Угода передбачала особливі умови входження республіки до Російської Федерації,

яка, здавалося б, зняла напруженість у відносинах між Москвою і Казанню на роки вперед, і за цей компроміс надала Татарстану досить широкі права суверенного суб'єкта, наприклад, можливість вести зовнішньоекономічні зв'язки і, в деякій мірі, зовнішньополітичну діяльність.

З приходом Путіна до влади у 2000 році повне правління Москви було відновлено. Всю регіональну специфіку привели „у відповідність до законодавства Російської Федерації“. До 2017 року особливі відносини між Москвою і Казанню були припинені.

У тому ж 2017 році Путін заборонив вивчення та викладання національних мов у всіх федеративних національних республіках. Причиною нібито стали численні скарги росіян, які живуть у Татарстані та інших республіках, на те, що їх змушують вивчати чужу мову! Це був останній цвях у труну татарської мови та культури – культурний геноцид.

Казанські татари дуже живі в культурному та політичному пляні. Всю цю інформацію мені довели казанські татари, які прагнуть незалежності. Здається, відбувається якийсь рух.

Аскольд Лозинський
Нью-Йорк

Україна голосувала не проти Ізраїлю

Україна в ООН голосувала не проти Ізраїлю, а проти „атомної зброї на Близькому Сході“. В резолюції, а це був лише чорновий варіант резолюції, йдеться не про Ізраїль, а про Близький Схід, де найбільшу небезпеку становить Іран.

Офіційно в Ізраїля немає боєголовки, і країна не пускає МАГАТЕ на свої ядерні об'єкти (і правильно робить). Ізраїль не приєднався до мораторію

про нерозповсюдження ядерної зброї. Тому треба було тихо сидіти і не кричати, що це голосування проти Ізраїлю, якого в резолюції і не згадують. Тому публікації про голосування в ООН не зовсім праві. Але вже сталося, що сталося. А загалом, світ не туди дивиться, та не тих критикує. Ми розуміємо, про кого йдеться.

Світлана Глаз,
Єрусалим

Як це починалося...

Перша українська католицька церква була на долині Ньюарку, на Мортон Стриті, маленька школа біля церкви, а два блоки далі до Спрінгфілд авеню був великий народний дім. Обидві будівлі були перебудовані з театрів. У Народному домі відбувалися всі імпрези, і там панство Кононіви працювали з молоддю. Управителем був працюючий Скаськів (може Каськів?). З часом парафія закупила площу на Сендфорд авеню, і там побудували українську школу і за кілька років – церкву. Відкриття

церкви було дуже величаве. З часом був збудований руханковий будинок. На жаль, мусіли продати його і українську школу, бо не було учнів.

У 1970-их роках Микола Семанишин з комітетом закупили малу фабрику і переробили на Український народний дім на Проспект стріт в Ірвінгтоні. Архітектором був Любомир Калинич. Там п. Кононів продовжувала свою працю з молоддю СУМ.

Люба Гуралечко,
Юніон, Нью-Джерсі

Просто називаймо людей як вони є

Шановний ред. Петро Часто вичитав цілу лекцію („Свобода“ з 21 жовтня), переконливо аргументуючи чому має бути „Євген“, а не „Евген“. Але... я просто поправляв неправильно подане ім'я громадянського діяча з Філядельфії, адв. Євгена Луців, бо – він так і називається. Так само, відомий канадський адвокат, довголітній президент СКУ, почесний консул України в Монреалі та голова гро-

мадської організації „Україна-2050“ називається Євген Чолій. І „Свобода“ часто друкує його статті, завжди правильно пишучи його ім'я вже впродовж десятиліть.

Отже, не вдаючись до „давно пережитих мовних суперечок“, просто називаймо людей так як вони себе називають, а не перехресуємо їх.

Лев Іваськів,
Філядельфія

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧІВ!

Досить часто до редакції „Свободи“ надходять повідомлення про події, які мають відбутися через 2-3 дні. „Свобода“ є тижневиком і такі запізнілі вістки друкувати не встигає. Просимо організаторів таких подій інформувати про них редакцію заздалегідь, щоб газета могла вчасно про них написати.

Come Home and Celebrate with Us

Soyuzivka's

Friday thru Sunday
November 18-20
2022

Weekend Celebration

All proceeds to benefit the
**Outdoor Dining
Room Rebuild Fund**

2 night stay: \$250 per room
(advanced reservation required)

Full meal package *(including Banquet)* \$350 pp

Saturday Banquet only \$275 pp

9 pm Friday Night Welcome Party at Trembita Lounge

*Join us for food & drink with the musical talent of Pour La Terre.
Meet new and old friends, share your Suzi-Q stories*

Saturday Night Black-Tie Celebratory Banquet

6 pm cocktail hour
with musical guest Pour La Terre

7:30 pm dinner banquet

*Master and Mistress of Ceremony - Roman Wasylyk & Olya Fryz
Featuring Special Guests & items for auction*

9:30 pm Zabava with the return of Tempo

Eat, dance and have fun in style

Sunday Farewell Brunch at Main House dining room

Come say good-bye to your friends with delicious food, mimosas and hot coffee

ШУКАЄТЕ НАЙКРАЩІ ДИВІДЕНДИ?

Члени СУМА заробляють

(As of 11/09/22)	Dividend	APY Rate	Min. Bal. to Earn APY
3-Month CD *	1.50	1.51	\$1,000
6-Month CD *	2.50	2.53	\$1,000
1-Year CD *	4.00	4.08	\$1,000
2-Year CD *	4.05	4.13	\$1,000
3-Year CD *	4.10	4.18	\$1,000
4-Year CD *	4.15	4.23	\$1,000
5-Year CD *	4.25	4.34	\$1,000
Money Market Up to \$49,999	1.75	1.77	\$50
Money Market \$50,000 & Up	2.50	2.53	\$50

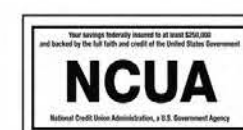
* Shares and IRA Certificates with higher balances receive a bonus percentage (see website for details)

All rates are subject to change without prior notice.

Відскануйте QR для
найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або
надішліть SMS
914.220.4900
або надішліть нам електронний
лист на адресу
memberservice@sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
125 39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

www.sumafcu.org

Геноцид...

(Закінчення зі стор. 3)

ти про щонайменше десятки тисяч жертв. Йдеться про вбивства за національною ознакою, оскільки Росія знищує усіх, хто ідентифікує свою приналежність до української нації.

На тілах жертв масових поховань знайдено сліди численних катувань та тортур. Про це також свідчать ті, кому вдалось звільнитись з полону.

Окрім військових об'єктів, цілями атак стало чимало підприємств критичної цивільної інфраструктури, зокрема, тих, що постачають населенню воду, електроенергію та тепло. Результатами дій ворога стали штучно створені продовольча блокада та криза на ринку продуктів харчування, оскільки окупаційні війська перешкоджають в доставці сезонних овочів з окупованих територій півдня на решту територій України. Порушено технологічні ланцюги, мешканці окупованих терито-

рій не мають роботи, а дефіцит, що створився на підконтрольних Києву територіях, призвів до підняття цін і зuboжіння населення. Штучні газові кризи, порушення Росією взятих зобов'язань також створюють дефіцит газу, що призводить до значного підвищення вартості цін на теплову енергію напередодні опалювального сезону. Такі дії ворога спрямовані на створення умов, неприйнятних для життя цивільного населення.

Масові злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, що проявляються у численних зґвалтуваннях, випадках кастрації українських військовослужбовців, навмисних ракетно-бомбових ударах по пологовим будинкам слід розглядати як дії, розраховані на унеможливлення народження дітей українцями.

Стали також відомі випадки викрадення дітей з Маріуполя та інших окупованих територій з метою їх подальшого незаконного вивезення на територію Росії. Український

омбудсмен надає інформацію про насильне вивезення до Росії понад 7,000 українських дітей. Слід очікувати, що на території ворожої держави будуть намагатись розірвати всі зв'язки цих дітей з соціальним та культурним середовищем, в якому вони були народжені й виховані, шляхом нав'язування їм приналежності до російської нації.

Все вищезазначене містить неспростовні докази того, що розв'язана Росією війна проти України є геноцидом українського народу. Зважаючи на те, що всі дії військового та політичного керівництва Росії повністю відповідають критеріям геноциду, визначеним Конвенцією, разом з усім цивілізованим світом США повинні нарешті ухвалити рішення про визнання російської агресії проти України геноцидом.

Цивілізований світ цілком логічно повинен був виявити жорстку позицію щодо Росії ще до початку її широкомасштабного вторгнення, оскільки

ки чинні норми міжнародного права, і вищезазначеної Конвенції зокрема, передбачають не лише реакцію на вчинення геноциду, але й зобов'язують застосувати дії, спрямовані на запобігання будь-яким його проявам. Саме тому, рішення про визнання дій РФ геноцидом необхідно було ухвалити набагато раніше.

Загальновідомий факт, що воєнні злочини та геноцид не мають термінів давності, а всі винні особи повинні бути притягнуті до відповідальності навіть через багато років після вчинення подібних злочинів. Найбільш показовим в цьому контексті прикладом є нещодавній початок слідства Міжнародного кримінального суду ООН та спецтрибуналу за фактом геноциду в Руанді щодо Фелісьєна Кабуґи – продюсера пропагандистського „Радіо тисячі холмів“, в етері якого лунали підбурювання та заклики до масових вбивств. Схожа доля повинна чекати на усіх росіян, причетних до геноциду українського народу.

Михайло Осадца...

(Закінчення зі стор. 6)

ковних книг. Тому, коли у 1818 році вийшли в Австро-Угорщині так звані „шкільні закони“, якими було дозволено засновувати у громадах школи, а окремий цісарський лист від 12 травня 1818 року дозволяв заводити українську мову для навчання у школах, де переважали діти українців, у багатьох селах почали навіть своїм коштом будувати шкільні будинки. У цей період стараннями духовенства була створена значна кількість парафіяльних шкіл, заснований дяко-вчительський інститут, і таким чином налагоджена підготовка українських вчителів. У таких умовах одним з найголовніших завдань, яке постало перед галицькими священиками, було створення посібників для навчання рідною мовою. Авторами перших граматики української мови були священики Іван Могильницький, Йосип Лозинський, Михайло Осадца, Михайло Лучкай, Йосип

Левицький, Пилип Дячан та інші. Вони першими почали складати букварі, читанки, катехизми та іншу світську та релігійну літературу рідною мовою для потреб руських шкіл та парафіян. У 1838 році до використання в школі був відібраний буквар крилошанина Івана Лаврівського, укладений народною мовою. Він також написав граматику української мови та підручник методики.

У таборі народовців, які обстоювали народну мову, найбільш активними були син Маркіяна Шашкевича Володимир, Ксенофонт Климкович, Федір Заревич, Данило Танячкєвич, Михайло Осадца, Юліан Лаврівський, Іван Жуківський, Степан Качала, Анатоль Вахнянин, Михайло Глинський та інші.

Визначною подією в культурному житті Галичини була поява на початку 1860-их років граматики української мови о. М. Осадца, котра була тоді, безперечно, прогресивним явищем. Хоч автор і дотримувався етимологічного принципу письма, хоч сама мова викладу матеріялу носить

печатку книжної мови і недалеко відійшла від московфільського язичія, „Граматики руского языка“ о. М. Осадца була світлим променем у мовному мороці, який сяяв в цей час у Галичині московфіли: автор продемонстрував у ній справжню українську мову, в основному правильно й об'єктивно описав її фонетичні та граматичні особливості. Граматика, без сумніву, внесла вагомий внесок у розвиток української літературної мови і граматичної думки в Галичині. „Граматики руского языка“ о. М. Осадца видавалася у 1862 і 1864 роках і вже після смерті автора – у 1876 році. У передмові до другого видання автор формулює своє провідне завдання таким чином: „Дякуючи всім тим, котрі мені до сего издания уваги свої уділити були ласкаві, препоручаю сей овоч труду мого чесним родимцям, і тішити мя буде, еслі він ко успіваю науки матернего языка дещо причинит ся“.

Схвально про правописні засади „Граматики руского языка“ відгукується Іван Франко в листі до М.

Драгоманова, де йдеться про наміри видати твори Е. Золя українською: „Друге питання, котре для Вас буде видаватися, певно, ще смішніше та пустіше, а у нас може статися каменем преткновения, се язик і правопись. Щодо язика, то, думаю, згодитесь і самі, що будем передовсім старатися переводити галицьким народним язиком, котрий, конечно, і в Україні нікому не зробить великих трудностей при читанні. Но головне діло – правопись! Писати какографією „Слова“ й самим не хочеться, а напиши фонетикою, ніхто не читатиме. Остається правопись Осадці і „Просвіти“.

Пізніше виходить ще цілий ряд подібних публікацій. Видав „Керівництво до вживання живої азбуки“ (1862 р.). Упорядкував видання „Читанка“, автор словника до праці Ісидора Шараневича „Історія Галицько-Волинської Русі-України“. Працював над створенням „Українсько-німецького словника“.

Отець-доктор М. Осадца помер на сухоти у Львові 10 квітня 1865 року.

Зрадників...

(Закінчення зі стор. 3)

північному напрямку та зерна – у південному. С. Дерябін працював на тій же залізничній станції, перебував у підпорядкуванні дружини.

16 вересня в окупованому Бердянську вбито заступника голови окупаційної адміністрації міста Олега Бойка та його дружину Людмилу Бойко, яка очолювала територіальний виборчий комітет.

6 вересня окупаційна влада повідомила про смерть у Бердянську „команданта“ міста Артема Бардіна після вибуху його машини. Однак пізніше колаборант Володимир Рогов, який раніше підтвердив, що Бардін помер, повідомив, що, „незважаючи на важкі поранення, ампутацію ніг і велику крововтрату“, той таки живий. Машину Бардіна було підірвано в центрі Бердянська біля будівлі створеної російськими військовими „військово-цивільної адміністрації“.

29 серпня депутата Верховної ради Олексія Ковальова, який перейшов на бік Росії, застрелили у його будинку на Херсонщині. Наприкінці

червня було підірвано машину Ковальова, тоді він відбувся травмами.

27 серпня в окупованій Михайлівці Запорізької області знайдено повішеного Андрія Рижкова, який називав себе „начальником поліції“ селища. Рижков – колишній український прикордонник, сам звернувся до окупантів, запропонувавши себе як „начальника поліції“.

27 серпня з'явилось відео вибуху машини „голови МРЕО“ окупованого Старобільська Луганської області Аскара Лайшева. Його автомобіль вибухнув 11 серпня на вулиці Шевченка. 13 серпня Лайшев помер у лікарні.

26 серпня заступник начальника автоінспекції Бердянська Олександр Колесніков помер від ран, отриманих внаслідок вибуху, який стався біля оздоровчого центру „Криворізький гірник“, де мешкають біженці з Маріуполя.

16 вересня стався вибух у будівлі так званої Генеральної прокуратури у тимчасово окупованому Луганську. Внаслідок цього загинув 40-річний „генпрокурор республіки“ Сергій Горенко разом зі своєю заступницею Катериною Стегленко.

24 серпня на Запоріжжі після вибуху в машині загинув призначений окупантами „глава“ селища Михайлівка Іван Сушко. Разом із ним у машині була дочка його коханки, вона вижила.

11 липня в окупованому селищі Великий Бурлук Харківської області внаслідок вибуху машини загинув призначений окупантами керівник селища Євген Юнаков.

У Новій Каховці 7 липня було застрелено поліцейського-зрадника – „заступника начальника відділу поліції“ Сергія Томка. У лютому Томко перейшов на бік Росії.

24 червня у Херсоні під час вибуху машини вбито Дмитра Савлущенка, який очолював в окупаційній адміністрації управління молоді та спорту. Раніше було підірвано машини окупаційного голови Чорнобаївки Юрія Турульова (він отримав легкі поранення) та колаборанта з числа депутатів Верховної ради Олексія Ковальова.

9 квітня в окупованому селищі Новоайдар на Луганщині знайшли мертвим місцевого колабораціоніста Павла Шароградського з пострілом у голову та ранами на тілі. Шароградський надавав ворогові інформацію

про патріотів, учасників АТО, членів їх сімей та співробітників місцевої адміністрації з проукраїнськими поглядами

20 квітня у Херсоні біля під'їзду свого будинку застрелено проросійського активіста та блогера Валерія Кулешова. Його тіло з численними вогнепальними пораненнями знайшли в автомобілі на сидінні водія. Кулешов до 2015 року служив у міліції, з початком російсько-української війни провадив прямі трансляції з місць боїв, після захоплення Херсона Росією був волонтером.

20 березня у Херсоні застрелили у машині Павла Слободчикова – помічника депутата міської ради, колишнього мера міста Володимира Сальдо. Машину розстріляли біля будинку Сальдо.

2 березня у Кременній Луганській області знайшли мертвим голову міста Володимира Струка. Причина смерті – вогнепальне поранення в ділянку серця. Струк у 2014 році був активним прихильником „ЛНР“, а потім переїхав на підконтрольну українській владі частину Луганської області. Двічі обирався головою об'єднаної територіальної громади Кременної.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Фестиваль „Осінь з музикою Кароля Шимановського“

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Фестиваль „Осінь з музикою Кароля Шимановського“ – вже 20-ий у місті. Розпочав він свій відлік у жовтні 1992-го року, коли відзначалося 110-річчя одного з найвидатніших польських композиторів Кароля Шимановського, життя і творчість якого тісно пов'язана з нашим містом. Цього року, незважаючи на триваючу війну, програма дуже широка і насичена – різноманітні заходи відбувалися впродовж трьох жовтневих тижнів.

Найбільший внесок у фінансування цього річного фестивалю зробило Міністерство культури та національної спадщини Республіки Польща з Фонду сприяння розвитку культури. Саме тому вхід на всі заходи був вільний.

За традицією, окремі імпрези були присвячені іншим видатним музикантам, чий ювілей відзначає музична громадськість. Цього року припав 150-літній ювілей Соломії Крушельницької, тож її портрет прикрасив афішу поруч із портретом Кароля Шимановського. Фестиваль власне й розпочала літургія-реквієм пам'яті співачки за участю камерної оркестри „Концертіно“ (керівник – заслужений діяч мистецтв Наталя Хілобокова) у

церкві Святого Духа.

У Кропивницькому фаховому музичному коледжі відбулася презентація програми „Музика Кароля Шимановського та Романа Палестри“. Цей композитор – учень Шимановського, був фактично вигнанцем, працював на радіостанції „Вільна Європа“, його музика із 1950-их років заборонялася у Польщі і тільки зараз повертається до співвітчизників.

Емоційно насиченою була літургія-реквієм пам'яті музичних родин Шимановських, Нейгаузів та Блюменфельдів. Чудово відповідала почуттям присутніх музика Я. Сібелюса, А. Вівальді, Ж-Ф. Рамо й В. А. Моцарта, Б. Бріттена й Е. Елгара, а особливо твори українських авторів М. Скорика, Ю. Шевченка та обробка пісні „Пливе кача“.

Широку аудиторію в обласній філармонії зібрав концерт польського піаніста Войцеха Кубіци, який, як зауважив ведучий і художній керівник фестивалю Олександр Полячок, не злякався воєнних загроз і прийшов підтримати свято в часі випробувань. Музику Шопена, Шимановського, Палестри чудово доповнювали коментарі Олександра Полячка. Піаніст також провів майстер-класу для студентів музичного фахового коледжу, яка тривала під час повітряної тривоги.

Виступає Войцех Кубіца

Концерт піаніста Євгена Романова відбувся у художньо-меморіальному музеї Олександра Осмьоркіна. Виступ піаніста запам'ятовується насамперед прем'єрним виконанням у Кропивницькому „Сонатини“ Юзефа Кофлера (1896-1944), композитора-авангардиста зі Львова, який загинув під час Голокосту. Фестиваль завершився концертом струнної оркестри зі Львова „Фенікс“.

Біженці насадили алею в парку

Переселенці садять кущі і дерева на Алеї внутрішньо-переміщених осіб в черкаському парку. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – 1 жовтня в парку „Сосновий бір“ зібралися переселенці з тих районів України, де точаться бойові дії. Вони власноруч посадили дерева на Алеї внутрішньо-переміщених осіб. Таким чином біженці висловили свою вдячність місту, яке їх прихистило, і протест проти війни, наголосивши акцією на тому, що життя незнищенне. Участь у заході взяли близько 50 переселенців.

„Усього було висаджено понад 200 саджанців кущів (бирючина звичайна) та хвойних дерев, – розповів заступник директора Черкаського комунального підприємства „Дирекція парків“ Сергій Ткаченко.

До акції долучився і Максим Моїсеїв, який ще 2014 року переїхав з Луганщини до Києва. Згодом він з такими ж вихідцями з Донбасу, на який ворог напав вісім років тому, створив благодійний фонд „За Луганщину“. Серед засновників фонду є і народні депутати, зокрема теж луганчани Максим Ткаченко.

„Заснували ми фонд у 2019 році, – зазначив Максим Моїсеїв. – У мене в

Алчевську залишилися батьки і брат. Останні роки не бачимося, і це дуже важко. Тож фонд створили такі ж, як я, щоб підтримувати один одного. Особливо тих, хто нині знову змушений через повномасштабне вторгнення Росії шукати нову домівку. Намагаємося підтримати всіх земляків як можемо: від допомоги продуктами, до налагодження належної комунікації між владою та внутрішньо-переміщеними особами. Коли кудись переїздиш, то потрібно мінімум чотири роки, щоби облаштувати життя на новому місці. До речі, Черкаси чи не найзручніше місто для проживання переселенців. Знаю це по собі, бо об'їздив багато областей“.

Отже, алея облагороджується і розростається, адже наприкінці серпня її освітили. Світильники вмонтували просто в доріжку поміж тротуарної плитки, тому увечері вона нагадує зоряний шлях. Усього на 200-метровій стежці встановили 74 лед-світильники. Є також ідея створити Серце парку, встановивши символічний арт-об'єкт у вигляді серця із красивою підсвіткою. Бо життя і справді незнищенне.

Україна на конкурсі сирів Європи

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – На міжнародний сирний конкурс „World Cheese Awards“ у Великій Британії, що є найбільшим конкурсом цього роду в Європі, вперше подали 39 сирів з України. 13 з них отримали нагороди. Сири оцінювали 250 професійних міжнародних суддів. Загалом на розгляд журі представили 4,434 видів сирів з 42 країн світу.

Сир „Форе Нуар козиний“, виготовлений на фермі „Лісова коза“ у селі Підлісному Кіровоградської області, отримав нагороду та відзнаку, якою його визнали одними з найкращих сирів у Європі.

Оксана Чернова, сирна експертка „ProCheese“, суддя від України на „World Cheese Awards“ висловила про це так: „Вдалося нанести Україну на сирну мапу світу. Ця історична подія відбулась! Вперше за всю сирну історію нашої країни світ дізнався про українські сири та скуштував їх на смак. Результат – 13 переможців з різних регіонів отримали почесні нагороди“.

Участь України у конкурсі стала можливою завдяки компанії „Ardis Group“ і спільноті „ProCheese“ – офіційним представникам України на конкурсі, та за підтримки Швейцарії в рамках швейцарсько-української програми „Quality Food Trade Program“.

Дмитро Столець грав Шопена

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Учень Гайворонської школи мистецтв Дмитро Столець (викладач Євгенія Луцька) взяв участь у канадсько-українському фестивалі дитячої творчості „Торонто-2022“, який тривав в онлайн-форматі. Він зіграв на фортепіані „Полонез“ Шопена і за виконавську майстерність отримав звання лауреата.

Дмитро Столець

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

МИСТЕЦТВО

Палітра емоцій Антона Григорука

Олена Кушнірук

Мистець Антон Григорука – член Національної спілки художників України, Спілки художників „Клуб українських мистців“, дипломант Всеукраїнської програми „Золотий фонд нації“ та Міжнародної програми „Україна. Європа. Світ“ творить усе своє життя. За участь у міжнародній художній виставці „Мистецький Олімп“ нагороджений медалею „За високий професіоналізм“. Здобув сертифікат Всеукраїнської програми „Vivat, Україно“ (2018). За результатами проекту „Україна очима мистців“, організованого Українським фондом культури (УФК) та Конфедерацією журналістів України нагороджений медалею „За служіння мистецтву“ (2021).

Цього року його творча скарбниця поповнилася новими роботами –

понад 40 картин, більшість із них написана в Нанті (Франція), де перебував живописець.

20 вересня виставковий зал Косівської регіональної організації Національної спілки художників України був багатолюдним. Сюди з квітами поспішали студенти, мистці, шанувальники мистецтва, щоб ознайомитися з новими творчими роботами А. Григорука – не лише живописця, а й педагога, який виховує молоде мистецьке покоління. Серед його вихованців відомі художники Богдан Струк (США), Ігор Фурлет (Київ), Руслан Малець (Городок), викладачі Косівського училища прикладного і декоративного мистецтва Іванна Парипа, Оксана Коваленко, Ігор Барановський, викладачка Коломийської художньої школи Юлія Стефурак, учителька Рожнівської школи-колегіуму Роза Герц, молода

На виставці (зліва): Богдан Ходан – майстер-різьбяр, Микола Кіщук – заступник голови Національної спілки художників України, Антон Григорука – художник-графік.

художниця Наталія Юрова, студенти Краківської академії мистецтв Юлія Поселюжна та Юлія Ангелюк.

Доробок художника є скарбом музеїв України і приватних збірок колекціонерів в Жешуві, Тарнові (Польща), Сату Маре (Румунія),

Новому Саді (Сербія), Фюрзени (Німеччина), Москві (Росія), Марлі ле Руа, Рамбуїє, Парижі, Нанті (Франція), Вінчестері (Англія), Чикаго (США), Саскатуні (Канада), Косові, Обертині, Коломій, Івано-Франківську, Львові, Києві, Тернополі, Сімферополі, Сургуті, Дніпрі.

Відкрив виставку голова Косівської організації художників Іван Кочержук, який організував це дійство з нагоди Дня художника.

18-та персональна виставка „До Вас на розмову“ складається з двох частин: „Світ і ми“ та „Асоціації та рефлексії“ – надія на перемогу добра над злом, торжество історичної справедливості у війні з ненаситним москалем-супостатом.

На виставці промовці Роман Стеф'юк, Іван Парипа, Степан Бзунько, Богдана Чіх-Книш, Вікторія Жаворонкова, Марія Іванчук Микола Кіщук високо оцінили талант А. Григорука.

Коломия.

Учасники виставки у залі Косівської регіональної організації Національної спілки художників України. (Фото: Наталія Юрова, Косів)

Мурал на честь театру корифеїв

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Художник-мураліст Олександр Брітцев у самому центрі міста завершує стінопис „Корифей Марко“, який присвячений 140-річчю театру корифеїв, що відзначається наприкінці жовтня.

Війна змусила мистця змінити рідний Донецьк на Харків. Згодом війна й там наздогнала художника та його сім'ю, тож із Харкова переїхали до села Бірки Олександрівської територіальної громади. Це вже другий мурал, створений художником у Кропивницькому. Перша робота мураліста – 27-метровий малюнок „Україна – це свобода“ на набережній міста.

„Мурал „Корифей Марко“ несе в собі набагато більше сенсів, як прихованих, так і очевидних. Готуючись до створення ескізу муралу, я оглянув будівлю театру, дізнався про його корифеїв, про таку потужну та знакову постать як Марко Кропивницький. Тому з десяти ескізів обрав

Завершується робота над муралом

саме той, який показує образ цієї людини. Інші деталі тут теж символічні як для цього міста, так і для будь-якого іншого. Човен, який ви бачите тут – символ єднання. Поки ми всі разом, ми рухаємося далі, без цього нас немає, – розповів О. Брітцев.

25-метровий мурал створюється виключно на пожертви і спонзорські кошти. Для художніх робіт знадобиться понад 250 балонів фарби.

Харківський театр прикрасять муралом

ХАРКІВ. – Фасад Театру музичної комедії, який постраждав унаслідок російського ракетного удару, прикрасять муралом на знак подяки Збройним силам України. Як розповів директор закладу Ігор Коваль, уламки російської ракети пошкодили фасад 23 серпня, у День міста. На картині будуть зображені акторки театру, а також види зруйнованого Харкова. „Це Леся Непомняща, Таня Коваль, Світлана Тимченко, Наталя Гаман-Орлова. Вони з надією дивляться на небо. Всі прагнуть до волі, перемоги, до миру“, – розповів

директор.

Від початку російського вторгнення в Україну театр не дає вистав. З березня, артисти виступають в укриттях, санаторіях з переселенцями, для військових. Тільки в метро навесні відіграли понад 20 концертів. Через те, що театр не заробляє гроші, утворились борги за комунальні послуги, каже директор. У вимушеному просторі понад 200 працівників, вони отримують дві третини від зарплати. Чотири працівники театру служать у лавах Збройних сил України.

Українформ

На муралі будуть зображені акторки театру. (Фото: Суспільне Харків)

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

НОВИНИ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Провели баль „Перелаз“ на підтримку УКУ

Матвій Матушак

БЛУМІНГДЕЙЛ, Ілиной. – Близько 230 гостей взяли участь у першому в околицях Чикаго фольк-балі „Перелаз“ на підтримку Українського Католицького Університету (УКУ). Урочистості розпочалися 9 жовтня, о 2-й год. по обіді та тривали аж до пізнього вечора на території Української православної парафії св. Андрія в Блумінгдейлі. „Перелаз“ – це традиційний фольк-баль, який відбувається у Львові вже понад 10 років. „Перелаз“ набув популярності серед місцевих підприємців, які щедро підтримують УКУ. Перший на американських теренах „Перелаз“ відбувся минулого року на території парафії Святого Архангела Михаїла в Дженкінтавні в околицях Філадельфії. Серед гостей, як і цього року, була делегація з 40 львівських меценатів УКУ.

Більша частина події проходила під відкритим небом – у цей день була тепла і приємна осіння погода. Гости традиційно переступали через невисокий паркан-перелаз, де з іншої

сторони їх особисто вітав ректор УКУ о.-д-р Богдан Прах.

Єпископ Української католицької єпархії св. о. Миколая та випускник Бізнес-школи УКУ Венедикт Алексійчук благословив присутніх, а також смачні страви, приготовані рестораном „Шоколад“ – одним з найпопулярніших українських ресторанів Чикаго. Під час перекуски присутні насолоджувалися музикою джазового квартету Марка Марцінка.

Після привітальних промов гостей запросили до парафіяльної зали на показ фільму про УКУ та промову Івана Гевка – генерального секретаря і головного виконавчого директора „Ротарі Інтернешнл“, а також давнього прихильника УКУ. Випускниця УКУ Галина Дідула, яка вивчає соціальну роботу в Ілинойському університеті, розповіла про масштабну допомогу УКУ під час війни, особливо про гуманітарну допомогу та надання житла біженцям, які вимушено переїхали із зони бойових дій на сході України до Львова.

Багато учасників події взяли

участь у добродійному мистецькому аукціоні та льотерії. На завершення програми, після смачної вечері, український фольк-рок гурт з Польщі „Горпина“ подарував присутнім в'язанку патріотичних і народних пісень.

Гостями цього річного „Перелазу“ були як нові приятелі УКУ, серед яких – колишні члени Конгресу США Пітер Роскам та Даніель Ліпінський, так і багатолітні друзі і жертводавці – отці та парафіяни катедри Св. Миколая, собору свв. Володимира та Ольги, св. Йосифа Обручника та Непорочного Зачаття в Палатайні, а також православної церкви св. Андрія Первозванного.

Фундація УКУ надзвичайно вдячна всім, хто прийшов на подію, а також склав щедрі пожертви на потреби університету та стипендії для потребуючих студентів у цей надзвичайно складний час. УКУ є провідним вищим навчальним закладом України, який має бездоганну міжнародну репутацію завдяки своїм навчальним програмам з теології та етики, приклад-

Іван Гевко (ліворуч) та ректор УКУ о.-д-р Богдан Прах взяли участь у „Перелазі“.

них наук і бізнесу, історії та права, журналістики, соціальної політики та інших дисциплін. Спільнота УКУ невтомно працює на різних фронтах, щоб відстояти незалежність України та допомогти постраждалим у війні.

Більше дізнатися та підтримати УКУ можна на веб-сторінці Фундації: www.ucufoundation.org Адреса Фундації УКУ: 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622, тел. 773-235-8462.

Вручили першу стипендію ім. Артемія Димида

Першу стипендію Українського католицького університету (УКУ) ім. Артемія Димида отримала пластунка Софія Фітьо. Це вдалося зробити завдяки анонівному жертводавцеві, який оплатив стипендію. Стипендіальний іменний фонд започаткували за ініціативи сім'ї загиблого воїна, випускника УКУ А. Димида у співпраці з національною скавтською організацією „Пласт“ та брендом українського одягу „Авіація Галичини“.

А. Димид загинув 18 червня внаслідок мінометного обстрілу під час бойового виходу на межі Миколаївської та Херсонської областей. Він – син священника, першого ректора Львівської богословської академії (тепер УКУ) Михайла Димида та іконописиці Іван-

ки Крип'якевич-Димид. Стипендію надаватимуть щороку пластунам, які вступатимуть на бакалаврські та магістерські програми УКУ.

Софія Фітьо – донька священника Львівської Архиепархії УГКЦ Тараса Фітя – забезпечить рік її навчання в університеті.

Станом на жовтень, загальна сума пожертв до стипендійного фонду ім. Артемія Димида склала понад 67 тис. дол. Свої внески до фонду склали майже тисяча благодійників.

Окрім приватних пожертв, які надходили з різних країн Європи, з Японії та США, Канади, Австралії, надійшли також пожертви від організацій та компаній. УКУ отримав пожертви від Пласту з Австралії,

пластового куреня „Орден Хрестоносців“, „Одержимі“ та інших осередків. Окремі збірки організували військові з бригади, з якими служив Артем.

„Авіація Галичини“ долучилась сумою річної стипендії, а також виручила з продажу спеціально розроблених сорочок понад 65 тис. грн.

Люди на власні дні народження, просили замість подарунків скласти пожертви у фонд пам'яті Артема, збирали на презентаціях книг, віддавали всі кошти зібрані з оплат за курси та лекції.

Родинний гурт „Зерно“ з Тернополя зібрав чималу суму в часі мистецької зустрічі. Спільнота компанії „Product Management Community Center“ ініці-

Софія Фітьо

ювала освітній мініпроект та збрала до фонду 38,269 грн. Збір на іменну стипендію А. Димида триває.

Відділ інформації УКУ

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10,
PARSIPPANY, NJ 07054

WWW.UNAINC.ORG
800.253.9862

STAND WITH UKRAINE

CHECK OUT UNA'S ANNUITIES

AND TAKE THE GUESSWORK OUT OF PLANNING FOR THE FUTURE

Term	Rate
3-YEAR	4.00%*
5-YEAR	4.10%*
7-YEAR	4.25%*
9-YEAR	4.75%*

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%. RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

НОВІ ВИДАННЯ

Українські переклади відомих пісень

Ян Чарнецький

Ян Чарнецький. „Світові хіти українською“.

Протягом 30 років російські колаборанти з українським паспортом, посідаючи успішні посади в державних та муніципальних органах влади, бізнесових закладах, активно впроваджували серед україномовних думку про недоречність „насильницької українізації“. Ось минуло лише три десятиліття.

Зачекайте ще три сторіччя – і всі громадяни України нарешті володітимуть державною мовою, можливо.

Тим часом вже виросло два покоління молодих українських платників податків, які бачать реалії: в цій державі не потрібно говорити українською, щоб бути успішним олігархом, мільярдером, спортсменом, актором, депутатом, міністром.

З чиновниками, військовими, сферою обслуговування, правоохоронцями тощо – все ясно. Не володієш українською мовою, мусиш вирушати в Росію. Бо там знаходиться твій ментальний, світоглядний дім. Україна – не твоя Батьківщина, а місце набивання кендюху. Борщ можна любити і в Рязані чи Пскові.

Дотично прихильників сучасної пісенної творчості західних зірок, звісно, їм треба показати всю красу та універсальність української мови. На жаль, літературних геніїв не читають. Ніби бракує часу на книжки. Але пісні, головню англомовні, слухають. Здебільшого навіть не розуміючи, про що їм співають сучасні класики.

Тому я вирішив видати дециду з власної творчої спадщини – українські поетичні переклади відомих пісень (хітів). Очевидно, мої перекладацькі тексти не є бездоганними. Проте, вони показують головний напрямок руху в цій частині культурного розвитку модерної, а відтак сильної, нації. Українська мова є не лише придатною для рок-композицій. Вона є перфектною для виразу будь-яких витончених людських

почуттів.

До речі, старшокласникам, що вивчають і українську і англійську, на шкільних уроках як річні іспити можна пропонувати перекласти ту чи іншу англомовну пісню українською мовою. В таких завданнях присутні і дух змагальності, і бажання досконаліше оволодіти обома мовами. Відомі тренери – поліглоти (зокрема, Дмитро Чекалкін) вважають техніку вивчення іноземної мови через тексти пісень однією з найкращих.

Спів у колі друзів з чарчиною чаю лікує від будь-яких хвороб. Перевірено часом.

Дякую Ігореві Іванюченку, Богданові Бедрилу за фінансову підтримку та Аїді Болівар за верстку, дизайн усіх наших видань.

Однією з улюблених пісень мого батька був шедевр „Ясени“, авторства поета, буковинця Михайла Ткача (1932-2007) та композитора, полтавця Олександра Білаша (1931-2003). Тато і сам полюбляв наспівувати цю поему. Враховуючи війну, довелося в 2014 році перекласти текст пісні сучасною українською мовою. Сподіваюсь, автори шедевру пробачили мені вимушене святотатство.

Москалі, москалі,
Бачу вас за селом край дороги,
Бачу вас у траві,
Ваші трупи смердять у крові.
Ви приходите в сни,
Ніби пуцькін – закрп кривоногий,
Ви приходите в сни,
Ще не вбиті колись москалі.
Москалі, москалі,
Наді мною летять байрактари,
І, у поле, де мак відквіта,
Голова кацапні відліта.
Перший вбитий бурят
Відкриває трупарню отари,
Гвалтівник, казнокрад,
Закопаю його у селі.
Москалі, москалі,
З переляку кричить ермакака,
І тепер ефесбешний цей дід,
Залишає у камері слід.

Десь утік адвокат,
Разом з грішми, кацапська собака.
Українці себе захистять,
І вернуться по вас москалі.
Москалі, москалі,
Полонені лежать край дороги,
Хтось без рук, хтось без ніг,
Повертайте до рідних доріг.
Ви приходите в сни,
Ніби пуцькін – пронос кривоногий,
Ви приходите в сни,
Ще не вбиті чомусь москалі.

Про автора

Освіта – вища, в 1982 році закінчив Миколаївський кораблебудівний інститут; в 1998 році з відзнакою завершив навчання в Миколаївському правовому коледжі за спеціальністю „Правознавство“; в 2000 році закінчив Варшавську школу прав людини.

Працював в органах місцевого самоврядування.

Позаштатний консультант Комітету ВР України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, голова Миколаївської філії Української Гельсінкської спілки (1990 – до теперішнього часу). Автор низки правових посібників та книг.

Протягом 2007 року в Європейському суді з прав людини виграв три справи на користь мешканців Миколаївської області.

Згідно закону „Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті“ визнано борцем за незалежність України у ХХ столітті.

Нагороджений почесною президентською відзнакою „Хрест Івана Мазепи“.

На Тарасовій горі

(Закінчення зі стор. 5)

заповідника Людмила Сокур, учений секретар, та Тетяна Чулкова, старший науковий співробітник відділу наукових досліджень, взяли участь у роботі Українсько-шведської онлайн-конференції „Україна по війні: музеї як брама до майбутнього“, яка відбулася 28 жовтня.

Організаторами виступили Національна академія мистецтв України, Асоціація музеїв Швеції та Центр розвитку „Демократія через культуру“.

З вітальним словом до учасників звернулись Марія Ёнсен (Музей міста Нурчепінг, Швеція), Віктор Сидоренко (президент Національної академії мистецтв України), Олександр

Буценко („Демократія через культуру“). До активної дискусії навколо питань діяльності музеїв в умовах військових конфліктів долучилися 70 науковців та музейних співробітників з провідних вітчизняних та зарубіжних заповідників, музеїв, мистецьких центрів та наукових установ.

* * *

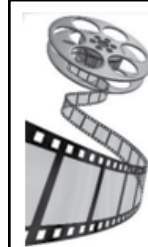
30 вересня, у Всесвітній день бібліотек і Міжнародний день перекладача, відбулася непересічна й надзвичайна для міста літературна подія – презентація українсько-польського видання „Музи над Брдою і Дніпром“, редакторами якої стали Стефан Пастушевський і Володимир Поліщук Володимир Поліщук.

До книги-білінгви увійшли поезії польських і черкаських авторів українською та польською мовами.

Перекладачка віршів Ганна Клименко-Синьоок повідомила: „Зізнаюся, що новиною стало повідомлення, що Черкаси й Бидгощ – міста-партнери. Зважаючи на цей факт, подія загалом і видання зокрема є напевно символічними. Надто в такий непростий час... Це був чудовий досвід, коли випала нагода не лише відновити отримані за шкільною партою знання польської мови, але й повправлятися в поетичній інтерпретації, доєднуючи інтуїцію та відчуття незримі присутності автора оригіналу, спробу пережити чуже як своє. Тож вірю, що далі буде... І мої авторські вірші так само знайдуть польську аудиторію“.

Ганна Клименко-Синьоок і Стефан Пастушевський

Оголошення

Шановні читачі, родина Солюк просить Вас допомогти віднайти копії кількох українських кінострічок: „Чорноморці“ (16мм) та „Українське Різдво“ (16мм). Ці кінопроекти у свій час із добрими намірами віддав для перегляду Богдан Солюк, але, на жаль, їх не повернули після його смерті (1994 р.). Якщо у вас є хоч якась інформація про ці кінострічки, будь ласка, повідомте

GeorgeS@SolukMediaArchive.com

Advertisement

Рада Директорів Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ НЮ-ДЖЕРЗІ

відбудуться

в п'ятницю, 2 грудня 2022 року, о годині 10:00 ранку

у приміщенні Головної канцелярії УНСоюзу
2200 Route 10, Parsippany, NJ

У нарадах зобов'язані взяти участь члени управи
окружного комітету та члени управи наступних відділів:

25, 27, 37, 42, 70, 76, 133, 134, 142, 155, 171, 234, 269, 287

Гостей та членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь члени Ради Директорів УНСоюзу:

Роман Гірняк - Президент
Ярослав Тисяк - Скарбник
Михайло Козюпа - Головний Секретар

За Управу Округи,
Марія Дрич - Голова Округи

Пам'яті Олександра Мнацаканяна

7 листопада у Москві помер правозахисник і журналіст Олександр Мнацаканян, людина абсолютної безстрашності та чесності. Він працював у Чечні та Грузії, на акціях протесту в Білорусі, на київському Майдані та у Криму в момент окупації. Публікуємо його звернення до українців від 14 квітня 2014 року.

Українці, друзі мої! Те, що я хочу вам сказати, виглядатиме трохи не по-людськи. Але не сказати цього не можна. Якоїсь миті мене дуже порадували дружельюбність і невоювничість вашої армії. Не лише місяць тому в Криму, а й раніше. Наприклад, коли під Севастополем на Фіоленті рядовий звертається по рації до лейтенанта з проханням перервати на 5 хвилин стрілянина та дати пройти цивільним уздовж берега моря.

Зараз ця дружельюбність мене зовсім не тішить. За 23 роки незалежності ваші солдати не брали участь у жодній війні. Ну, хіба що УкрБат на Балканах порох нюхав небагато. Ветерани Афганістану – ті у переважній більшості у відставці або на високих посадах, не пов'язаних із бойовими діями безпосередньо. З усією очевидністю, українські військові не мають звички, ані бажання вбивати.

Росія в цей час вела постійні війни. Тільки за останні роки – Чечня, Дагестан, Грузія (Осетія та Абхазія). Російські військові звикли вбивати. Вони звикли до того, що противник має бути знищений, звикли до вивернутих кишок та відірваних кінцівок – своїх та чужих. До того, що тим, хто вижив, дають ордени, зірочки і іноді навіть гроші. Крім того, у них немає жодних комплексів щодо цивільного населення. Вони звикли

до того, що можна стріляти до мирних громадян, влаштовувати облави та зачистки, не несучи за свої злочини жодної відповідальності.

З розмов з українськими колегами я зрозумів, що вам просто невідомі наші реалії та способи ведення війни.

Перерахую їх коротко. Стрілянина тактичними ракетами „Точка-У“ містами і селами з великою кількістю мирних громадян (Комсомольське, Грозний – Чечня; Поті – Грузія). Ракетні обстріли житлових кварталів з РСЗВ, вертольотів та бомбардування з літаків. Каральні операції в Нових Алдах (60 мирних громадян в один день, включаючи старих, жінок і немовлят, плюс грабунки та підпали будинків) та Самашках (більше 100 мирних жителів за два дні) – це лише два найяскравіші та найвідоміші приклади. Побої та приниження полонених солдатів (російська пропаганда їх називає бандитами, як і ваших побратимів) – подивіться в мережі кадри із села Комсомольське у Чечні. Справа Буданова (згвалтування та удушення чеченської дівчини Ельзи Кунгаєвої російським полковником), справа Ульмана (розстріл машини з учителями – помилково – і подальше вбивство поранених – вже свідомо), справа Лапіна (тортури та знущання над затриманим із наступним вбивством – за те, що Зелімхан Мурдалов „не так подивився“), спра-

Олександр Мнацаканян на Майдані. 2014. (Фото: Дмитро Борко)

ва Худякова та Аракчеєва (невмотивоване вбивство на блокпосту водіїв КамАЗу) – це лише те, що вдалося довести до суду, але таких „персоналізованих“ випадків десятки, а то й сотні. Рви та ями з десятками невідомих трупів після зміни дислокації російських підрозділів.

Фільтраційні табори, де полонених солдатів противника і просто людей, що випадково потрапили, цькували собаками, катували струмом, обливали на холоді водою, тримали в ямах з хлоркою, відрізали вуха, калічили на дибі. Це лише те, що вдалося довести до суду, але таких випадків десятки, якщо не сотні. Нескінченна низка грабежів та підпалів; згвалтування, побиття, спалення живцем. Кілька тисяч зниклих безвісти після незаконних затримань будинку під час „зачисток“ (я майже поодиноці 2003 року за місяць роботи назбирав понад 700 випадків).

Це не означає, що всі ці методи будуть застосовуватись в Україні. І передісторія інша, і команди інші, і стосунки також. І це не означає, звичайно, що всі російські військові такі. Але така система, що панує в російській армії і каральних підрозділах ОМОН („Беркут“ по-вашому), що йдуть за нею. І такий досвід росій-

ських підрозділів у Чечні (в основному) та Грузії.

Я розумію, що це страшно, що можлива перша реакція – здатися, щоб уникнути всього цього кошмару. Я зовсім не хочу вас лякати, любі українці. Але я хочу, щоб у вас не було ілюзій щодо того, з ким (а головне – з чим!) ви маєте справу. Я хочу попередити вас заздалегідь. Щоб ви не дивувалися, не говорили „та як вони можуть“ та іншу гуманітарну дурницю. І щоб ви розуміли, що фраза „Добре відзначили свято“ та наступне радісне „ги-ги“ з нещодавнього перехоплення переговорів по мобільнику – напевно, не фейк. Федерали так розмовляють, так гадають і так дихають.

Є ймовірність, що до України увійдуть російські війська. Якщо хтось вибере здачу – це його справа, це також можна зрозуміти. Але той, хто обере шлях опору окупантам – незалежно від того, чи це буде партизан чи військовослужбовець регулярної армії, – має битися по-справжньому. Без сантиментів та комплексів.

Вам, дорогі мої, доведеться вчитися вбивати ворога. І вчитися треба терміново і лише на „відмінно“. Часу на експерименти та на Perezdachu у вас не буде.

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

VARSHAVSKY MONUMENTS
1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ
Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

UNION FUNERAL HOME
LYTWIN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

MONUMENTS
Oblast Memorials Co.
PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
Serving NY/NJ/CT Cemeteries
e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
web site: www.oblastmemorials.com
BILIGUAL HOME APPOINTMENTS

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

IRA
Share Account

3.56% APY*

***ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.***

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БІУРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:
6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

*APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 3.50% нарахована денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 9/24/2022.

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency